VOL. XX. ÉVFOLYAM CLEVELAND, OHIO 1932 JUNIUS 2. NO. 22. SZÁM.

ORSZ. SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHRER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

ŐK FÉLTIK A BÁNYÁSZ SZABADSÁGÁT

A virginiai bányabárók feltétlen hivei a "yellow dog"-nak. — A tazevelli gentlemanek féltik a "bányász szabadságát" a szervezettől.

Kacagni lehetne rajta, ha véres szomorusággal nem vágna bele a bányászok keserves életébe.

A Virginia Coal Operators nevében két tazewelli gentleman jelent meg a mult héten a senátus bizottsága előtt, hogy a Davis-Kelly billt elgáncsolják.

És tanuvallomásaikban nem azt mondták, hogy ők a bányaipart vagy a profitot féltik, hanem azt, hogy ők a "bányászaik érdekében tiltakoznak a bill ellen".

Azért tiltakoznak, mert a Davis-Kelly bill jogot adna az általános szervezkedésre a bányászoknak és ez a jog — szerintük — raszo'gaságot jelentene a bányásznak.

A bányák urai elmondták, hogy a "yellow-dog" kontrakt adja a legtöbb jogot a bányásznak, mert saját maga köt szerződést a bányaurral, anélkül, hogy abba akármilyen szervezet beleszólna.

És nem rándult meg az arcuk röhögésre, mikor ezt a szemtelen és ostoba maszlagot be akarták adni a senátoroknak, akik nagyon jól tudják, hogy a yellow dog kontrakt hogy készül.

Hogy azt megirják a bányatársaságok gazdag ügyvédei, kinyomatják és a bányásznak szó nélkül, alku nélkül kell a megjelzett helyen aláirni.

Ezt nevezik egyéni szerződésnek, ezt volt pofájuk "szabadságnak" és "jog"-nak nevezni, már t. i. a bányászok szabadságának és jogának.

Természetesen ezen kivül is volt egy-két-kilenc kifogásuk a Davis-Kelly bill ellen, de a legsulyosabb kifogás mégis az volt, hogy az korlátozza a bányásznak a szabadságát, amire ők olyan nagyon vigyáznak.

Virginiában megfordult már elég magyar bányász és nem egy hozott onnan örökké tartó emléket, esetleg egy véres emléket arról, hogy mennyire védik a jogait a bányaurak a bányásznak.

Hogy Baldwin-Feltz emberekkel, fe'fegyverzett gangsterekkel "védik" a bányászok jogait, ami'rt most olyan borzasztó nagyon aggódnak.

Természetesen a yellow dog kontrakt korszaka most már lejárt ebben az országban és majd amikor egy-két század mulva esetleg Virginia szénvidékére is kiterjesztik a törvényes rendet és hatalmat, akkor többé ott sem fognak yellow dog szerződéseket iratni alá a bányásszal.

Ha azonban a Davis-Kelly billből törvény lesz, uj világ lesz azokban a frontier államokban, amelyekben idáig fütyültek alkotmányra és törvényre, mert akkor nem lehet szenet szállitani olyan helyekről, ahol a törvény betüjének eleget nem fognak szerezni.

Ezt tudják és ettől félnek Virginiában és minden más scab államban a bányabárók.

Mert amig csak törvényről volt szó, addig könnyü volt a sorsuk.

A sheriff és a fegyveres deputy sheriffek erősebbek a törvény betüjénél és ők a sheriffek re támaszkodtak.

De ha nem lehet szenet szállitaniuk majd, csak a Davis-Kelly törvények teljes betartásával, akkor egyszerre csak véget ér a frontier világ, a fegyver joga a Virginiák őserdeiben.

De egyenlőre a géppuskákat, a Baldwin-Feltz gunmaneket a "bányászok jogának" nevezte el a tazewelli bizottság, amely nemes szivétől utalva a bányászok megsértésben levő jogainak a védelmére zarándokolt el Washingtonba.

CSEND VAN A 12-IK KERÜLETBEN

Illinoisban nincs ujság.

A bányászok egyenlőre nem hajlandók rá, hogy a bányabárók által megajánlott west virginiai éhbéreket elfogadják és hozzáláttak, hogy a segélymunkát alaposan szervezzék.

Az ország szervezett munkásaihoz fordultak adományért és megadóztatják azokat a bányászokat, akik Illinoisban dolgoznak.

A bányatársaságok jelenleg szóba sem akarnak állni a bányásszal.

Ehelyett országos propaganda munkát inditottak a segélyakció ellen és azt hirdetik a lapokban, hogy Illinois bányászai sokkal többet akarnak keresni, mint azok, akiktől a segélyt kérik.

Egyenlőre egyik részről sem történik semmi, hogy a munkaszüntetést, illetve a bányászok kizárását abbahagyják, leginkább azért, mert a szénre nincs szükség.

Azok a bányák, amelyekben dolgoznak, képtelenek heti hat napot dolgoztatni, mert a csekély termelésnek is lehetetlen piacot találni.

A bányabárók azt remélik, hogy két hónap alatt teljesen kiéheznek a bányászok és az ősz beállta előtt éhbérért fogják a télre szükséges szenet kibányászni.

A 11-ik kerületben a helyzet szintén változatlan.

Itt-ott dolgoznak, részben azokban a bányákban, amelyekben a régi munkabéreket megadják, részben azokban a bányákban, a melyek a co-operative munkával kiestek a szervezetből.

Az indianapolisi cár szeretné, ha a bányászok a bányabárók feltételei alapján a tárgyalásokat megkezdenék, mert amig nincs munka, addig nem fizetnek adót a cár személyes kincstárába.

A mult héten felajánlotta szolgálatait, hogy közvetiti a tárgyalásokat, de az illinoisi bányászok sokkal többet biznak például egy viperában, vagy egy csörgőkigyóban, mint Lewisban és nem kérnek egyenlőre a felajánlott szerencséből.

Komoly beszéd a west virginiai bányászokkal

FONTOS IGÉRETEKET TEHETÜNK, DE SZÜKSÉGÜNK VAN MINDEN BÁNYÁSZ MUNKÁJÁRA

Végtelenül fontos mondani valónk van a west virginiai bányászok számára.

Sajnáljuk, hogy ma még csak az ő számukra van bejelenteni valónk, de reméljük, hogy idővel a többi államok bányászai is sorra jönnek.

És mielőtt a mondani valóinkat bejelentjük, egyenesen és őszintén bevalljuk, hogy szükségünk van minden egyes ottani bányász munkájára.

A Magyar Bányászlapról tudják a bányászok, hogy százféle módját keresi és találja meg, hogy a bányászokat szolgálja.

Nem csak a bányatársaságoknál, de hatóságoknál is mindig képviseltük a bányászok összességét és ha arra szükség volt, egyes bányászok ügyét-baját és elég gyakran az állami és szövetségi törvényhozásokban is szót emeltünk mellettük.

Husz éve már, hogy a Virginiákban, Kentuckyban Pennsylvániában a kártérítések (compensation) ügyében a beadványok tömegével a törvényhozókat bombáztuk és az idegen konzuli hivataloknak mi segitettünk ilyen munkákban a legtöbbet.

Négy éve, hogy a szövetség senátusához összeköttetést kerestünk és találtunk és két évvel ezelőtt ezer meg ezer bányász személyesen tapasztalta, hogy kéréseink kellő figyelemben részesültek.

Most a west virginiai bányászok számára olyan előnyöket tudunk igérni, amiért magáért érdemes volt a "Magyar Bányászlap"-nak husz éve létezni.

Nincs szó kevesebbről, minthogy az idegen bányászok compensation ügyeit más, igazságosabb, méltányosabb módon és formák közt fogják elintézni és nincs szó kevesebbről, minthogy West Virginiában ipari hatóság felállitását tervezik.

Coloradoban nem lehet a munkabéreket levágni, csak abban az esetben, ha azt az iparhatóságnál harminc nap pal a terv keresztülvitele előtt bejelentik és ha azt a munkások meghallgatása után az iparhatóság jóváhagyja.

Nem kell mondanunk, hogy ilyen intézkedésekkel uj nap virradna West Virginiában a bányászra, de különösen uj nap virradna a bevándorolt bányászra.

Arra a bevándorolt bányászra, akit a compensation ügyében száz esetben megröviditenek és aki szabad prédája a kompánia felelőtlen clerkjének.

Más természetü és nagyfontosságu változásokat is fognak az állam törvényeiben és vezetésében alkalmazni, amelyekre nézve megállapodásaink vannak a pártokkal.

West Virginia bányászainak látniok kellett, hogy ebben az évben a Bányászlap szokatlan eréllyel dobta magát az ottani előválasztási küzdelmekbe.

Nemcsak a lap hasábjain, de személyes munkánkkal is erősen dolgoztunk és jelöltjeinket a pártok elfogadták jelölteknek. Nem kevés részünk volt ebben nekünk és a mi munkánknak és ezt mindkét pártnál elismerik és honorálni hajlandók. Honorálni azzal, hogy fentemlitett kivánságainkat teljesitik.

Természetesen hátra vannak még a választási küzdelmek.

És ezekben a küzdelmekben nagy munka vár a Magyar Bányászlapra, amelyet mi készséggel vállalunk magunkra.

Készséggel vállaljuk a munkát, mert annak nyomán mindazokat el tudjuk érni a bányászok számára, amikről ezelőtt egy-két évvel álmodni sem mertünk és amelyekről ma is alig mernek álmodni a west virginiai bányászok.

A magyar bányászok azt is látják, hogy nem kellett a bányafejedelmekkel megalkudnunk, mert hiszen például az egyik párt a United Mine Workers volt ügyvédjét jelölte kormányzónak.

Mi a vállalt munkát csak akkor tudjuk teljesiteni, ha segitenek majd abban a bányászok.

Meg kell mozdulnia minden magyar és minden más nemzetiségü bányásznak és meg kell tenni azt a munkát, amit a Bányászlap egy-egy bányásztól kérni fog.

Senkitől pénzt vagy anyagi áldozatot nem kérünk.

Csak egy bizonyos, jelentéktelen munkát fogunk kérni mindenkitől és ha a bányászok velünk lesznek ebben a küzdelemben, ha teljesiteni fogják kérésünket, akkor egy év mulva egész más lesz a sorsuk az államban.

Egyenlőre ennyit tartottunk szükségesnek bejelenteni a terveinkről.

Egy-két hét alatt a vállalt munka — amiért mi semmiféle dijazást senkitől nem kapunk és nem várunk — megindul.

És ugyanakkor meg fogjuk irni, hogy mit kérünk minden west virginiai magyar bányásztól.

Most csak azt akartuk pár szóban megirni, hogy sorsdöntő hónapok előtt áll a Mountain State minden bányásza és hogy most alkalmuk lesz, hogy a saját sorsuk intézésébe bele nyuljanak.

Ne késlekedjenek azt megtenni.

PUFFOGNAK A GÉPPUSKÁK

A hirhedt Wolfard bányát őrző sheriffek és a bánya mellett táborozó milic katonák a mult héten egy órán át puffogtatták a géppuskákat, mert állitólag rájuk lőttek a sztrájkoló bányászok.

A vidék bányászai azt állitják, hogy szemtelen hazugság, komisz bluff az egész história s hogy egyetlen bányász nem volt a bánya környékén, mikor a sok drága töltényt belelőtték a levegőbe.

A bányák urai és a szolgálatukban álló sheriffek minden áron azt akarják elhitetni a kormányzóval és az országgal, hogy életveszedelmes a sztrájktörők helyzete a vidéken és azt szeretnék, ha teljes ostromállapotot hirdetnének az állam szénmezőin.

Ezért lövöldöznek a levegőbe és ezért jelentenek lázongást olyan vidéken, ahol eszébe sincs nyugtalankodni a bányásznak.

Ez esetben minden kétely nélkül elhihetjük a bányászok állitását, mert az egy órán át tartó géppuskázásnak csodálatosképen semmiféle sebesültje nem maradt a csatatéren.

OHIO BÁNYÁSZAI LESZAVAZTÁK A KORMÁNYZÓT

Ohio kormányzója egy éves fegyverszünetet akart csinálni az ohioi széniparban — természetesen a bányászok rovására.

Arra akarta rávenni a sztrájkoló bányászokat, hogy a bányabárók által ajánlott nyomorusági napszámért, scab alapon menjenek vissza a munkába.

Mert Ohio kormányzója mindig nagyon "szimpatizált" a bányászokkal.

Ahányszor kimentek a munkából, mindig közvetiteni akarta a békét, de soha meg az nem történt meg, hogy a bányák urait kérte volna engedékenységre. A békét a kormányzó ur mindig úgy akarta megcsinálni, hogy a bányászok engedjenek az erőszaknak.

És hogy a béketörekvései nyomatékosabbak legyenek, mindig hajlandó volt és kész volt elárasztani a szénvidéket katonákkal.

Ahogy most is azt tette.

Előbb ugy megrakta a szénmezőket miliciával, mintha ellenséges vidéket kellett volna megszállni s azután ajánlotta fel a "fegyverszünetet", amely a bányászok teljes lehengerlését célozta.

A bányászok a mult héten a Hocking kerületekben szavaztak, hogy elfogadják-e a kormányzó ur nagylelkü ajánlatát és visszamenjenek-e teljes vereséggel a bányákba.

Leszavazták a kormányzót.

Arra számitanak, hogy előbb-utóbb mégis csak kell szén az uraknak s hogy előbb-utóbb talán mégis csak megfizetik a munkát, legalább a régi éhbérekkel.

És mert a munka mellett is nélkülözniök kell, hajlandók továbbra is sztrájkolni és koplalni.

A kormányzó felbőszült a leszavazás hirére és azonnal megigérte a bányák urainak, hogy szivesen küld még több milic csapatot a vidékre, ha dolgoztatni kivánnak.

A bányaurak természetesen kapva-kaptak az ajánlaton.

Azonnal kijelentették, hogy sztrájktörökkel fognak dolgoztatni és azonnal nagy milic csapatokat kértek a kormányzótól.

Most hát itt-ott megpróbálják majd, hogy sztrájktörők munkájával verjék le a Hocking völgyében a sztrájkot.

A sztrájktörőkre a katonák százai fognak vigyázni és Ohio adófizető polgárságának százezrekbe fog kerülni, hogy a bányák urai nem akarják a munkás félig-meddig tisztességes napszámját megfizetni.

Mert segélyre, a nincstelenek számára nincs már pénze az államnak. De van arra pénze, hogy százezreket költsön a miliciára, mert a bányaurak érdekeit kell megvédeni a munkással szemben az államnak.

A CÁR A SENÁTUS ELŐTT

A Davis-Kelly bill ügyében kihallgatást folytatott a senátus megfelelő bizottsága, amely előtt a szénipar minden tényezője meg jelent. És amelynek egy szükebbkörü albizottsága a Bányászlap szerkesztőjét is meghallgatta.

Két hónap óta egyre-másra vonultak fel a bányabárók, a bányabárók egyesületei, a kereskedelmi kamarák, a vasuttársaságok, szóval a nagytőke érdekeltségei, hogy tiltakozzanak és érveljenek a szerintük veszedelmes bill ellen.

Időnként a bányászok képviselőit is meghallgatták és kihallgatták és a héten az előzetes kihallgatásokat bevégzik.

Az utolsó tanu Lewis cár lesz ezen a héten, akinek különös szerepe lesz ez alkalommal.

Lewis cár a Davis-Kelly billnek nem hive.

A Davis-Kelly törvény szövetségi ellenőrzés alá helyezné a szénbányákat és megengedné a bányászok teljes szervezését.

De amig egyrészt igy gondoskodnának a bányászok emberi jogairól és tisztességes megélhetéséről, addig minden tekintetben belenézne a kártyákba és a szervezettel való visszaélés is megszünne.

Nem lehetne többé racketeerkedni, nem lenne helye cárnak a bányászok közt, nem lehetne papir-lokálokkal és fék-delegátusokkal dolgozni.

Igazi tagjai és szervezetei, igazi lokáljai lennének a juninak, a kik nem a Lewis napszámjáért, hanem a bányászok érdekében szavaznának.

És ezt a crookok, a léber-fékerek, a munkás-racketeerek nem akarják.

Lewis azonban mégis kénytelen lesz a Davis-Kelly bill mellett beszélni.

Kénytelen lesz sürgetni azt a törvényt, amelyben nem hisz, a melytől fél, amelyet nem kiván.

(Folytatás a 8-ik oldalon)

HOL VAN MUNKA, BÁNYÁSZOK?

Irjanak onnan a Bányászlapnak

Nagyon kérjük az olvasóinkat, hogy azonnal irjanak minden telepről, ahol van munka és ahol egy pár bányászt még vennének fel.

A Magyar Bányászlap szerkesztősége csak azt tudja, hogy melyik nagy bányatársaság kap nagyobb szerződést, de azt nem tudjuk, hogy az illető vállalat melyik bányájából szállitják a szenet.

Hogy munkátlan bányásztestvéreinknek pontos hirekkel szolgálhassunk, arra kérjük a bányászokat, irjanak nekünk egy pár sort, ha van munka.

Nem rajtunk, hanem nyomorgó testvéreinken segitenek egy-egy ilyen hiradással.

A Nagy Nyugat Legendái

Mialatt California megszámlálhatatlan milliókkal, arannyal árasztotta el az országot, más tekintetben is hatalmasan gyarapodott a köztársaság.

Az igazságtalan mexicoi háborut, amely örök gyalázatot hozott erre a hazára, megvivtuk.

A szerencsétlen szomszéd köztársaságot Mr. Polk adminisztrációja nevetséges ürügyek alapján megrohanta és egy hatalmas darabot lehasitott belőle.

Californiában ugyan végig játszották azt a szinházat, amit Texassal olyan nagyszerüen megcsináltak, California is önálló köztársaság lett egy pár napra, de végül is mexicoi háboru diadalmas befejezése adta a Csendes tenger mellékét az országnak.

A mexicoi háboru, mint minden más háboru, prosperitást hozott az országra és bár vértől csepegett az arany, amit az elhulott katonák életén keresztül a háboruból sajtoltak, ez nem változtatott semmit azon a tényen, hogy általános jólét és gazdagodás volt a mai nagyságára növekedett Egyesült Államokban.

A Dél ugyan már erősen farkasszemet nézett az északkal és Polkék azt remélték, hogy Mexico után az északi és keleti államokkal is végeznek, de ez a felhő az uj impérium napját elhomályositani nem tudta.

A californiai aranymezők felé törtető százezrek közül ugyan sokan nem álltak meg utközben, de olyan forgalom alakult ki a nagy pataktól a Csendes tenger partjáig, hogy az végre a nyugati rengetegeket ténylegesen is hozzá csatolta ehhez az országhoz.

A mexicoi béke eldöntötte jogilag is, hogy a mormonok uj állama, amit Deseretnek (a mai Utah) neveztek, hozzá tartozik az Egyesült Államokhoz, és bár véres csatározások, a gyilkosságok sorozata és a robbantási kisérletek láncolata akart utjába állni az egységnek, a csillagsávos lobogó jogilag is, tényleg is ura lett a véghetetlen nyugatnak.

És akármilyen ellenállhatatlan erő vonzotta is a kivándorlót (azokat nevezem igy, akik a nyugati rengetegeknek nekivágtak) a californiai aranymezőkre, ittott mégis megállt közülük egy kevés, hogy lassan benépesitse ezt az országot.

Utah, akkor még Deseret, körülbelül a féluton már népes része volt a nagy nyugatnak.

Californiában az aranyláz a földmüvelést tönkre tette — megirom majd egyszer annak a nagyszerü embernek a tragédiáját, akinek a földjén az aranyat találták és aki ennek lett a koldusa — de ugyanakkor az aranyásókon elkezdett az ipar és kereskedelem fejlődni, vagyis gyarapodni kezdett California állandó lakossága.

A mai Coloradoban és Nevadaban nemes fémet csak jóval később találtak, de itt-ott abban az időben a hegyeket már prospectorok turkálták és ezek az arany után kutató nyugtalan emberek állandóan azon a vidéken kóboroltak.

Az aranymezőkről kiszoritott lókötők az Overland Trail mellett elnyuló rengetegekben vertek tanyát maguknak és azok a merész kalandorok, akik az indiánokkal való kereskedés céljából telepedtek meg azon a vidéken, a haramiákat is ellátták élelemmel és egyéb szükséges dolgokkal.

Ezek is állandó lakosai lettek a nyugatnak huzódó kétezer mértföld hosszu vadonnak.

A nagy népvándorlást ügyes kereskedők arra használták fel, hogy utközben taverneket, szállodákat állitsanak fel — ne tessék fürdőszobás és liftes hotelokra, hanem logházakra gondoni — és ezekben mindenféle portékát árultak.

Californiában az emberek hirtelen gazdagodtak, mindent hirtelen kivántak és a hajók nem birták a szükséges dolgoknak és a fényüzési cikkeknek azt az özönét átvinni, amire ott szükség és piac volt.

Megkezdődött részben a szárazföldön való szállitás és drágább dolgokat lóháton, szekéren, szamárháton vittek a Missouri mellől a nyugati végekre.

Az ezekkel foglalkozó emberek is állandóan ott éltek a vidéken.

A hivatásos vezetők, kalauzok, akik a nyugatnak törtető tömegeket vezették, szintén otthon voltak a nagykiterjedésü uradalmakra menő erdőkben.

És mert soha nem hagytak békét az indiánnak és mert az indiánok cserébe nem hagytak békét a fehérnek, de különösen azért, mert a fehér renegátokból félelmes haramia csapatok alakultak, katonákra is szükség lett a keletről nyugatra vezető országuton, amit akkor még nem lehetett utnak nevezni.

Őrségeket állitott hát fel az országnak a kormánya és az ötvenes évek hires log-várai szintén állandó lakosságot adtak a nyugatnak.

Voltak vállalkozó szellemü emberek, akik az aranyat nem hozták vissza a keletre, hanem marhacsordákat vásároltak és lefoglaltak maguknak egy-egy országnak beillő vidéket, ahol csakhamar tizezres csordák legeltek.

A cow-boy a nagy nyugat szüleménye, nem is volt otthon soha, sehol más vidéken, de ahol nyájak, csordák és cow-boyok éltek, ott gondoskodni kellett üzletekről, amelyek a pásztorokat élelemmel és ruházattal ellássák.

Texas nagy állattenyésztései kitörő örömmel csatolták a Lone Star államot a szövetséghez, mert ezzel megnyilt az ut a számukra és a gulyák számára, hogy hozzá jussanak egy mérhetetlen kiterjedésü nyári legelőhöz.

A hirtelen jó módra került uj ország piaca készségesen vette Texas gazdag állatállományát és a nagy csordákat, gulyákat azzal a céllal vágták neki az északi legelőknek, hogy felhajtják azokat lassan, a nyári hónapok alatt a keleti piacra.

Keletről Californiába mindenki el nem ment.

Mindössze ha egy negyedmillió ember vágott neki az Overland Trailnek azzal a szándékkal, hogy elmegy aranyat bányászni.

De ezrekre, tizezrekre rugott azoknak a pioneereknek a száma, akik nyugat felé, mindig nyugat felé, mindig uj, mindig szüz és ismeretlen területekre törekedtek farmernak.

A háborus prosperitás jó üzletté tette a buza termelését és Iowa sikjain, a Dakota területek dombos legelőin egyre több földet szántottak fel maguknak azok a merész kalandorok, akik az indián tulajdonjogokkal soha nem törődtek.

Egyre-másra indián háboruk voltak a keleti végeken, egyremásra szegték meg azokat az ujabb, meg ujabb szerződéseket, amelyekben az indiánnak kisebb, egyre kisebb rezervációkat ajánltak és a kelet lakosságából egyre többen vetették meg a lábukat a nyugati végeken.

Amig tehát Californiában az aranyláz dühöngött, amig a kelet és minden más ország és föld rész ontotta Californiába a lakosságot, addig lassan, szórványosan benépesült az egész Overland Trail és ötvenöt felé már "civilizált" volt az ut a Csendes tenger mentéhez.

Szükségesnek tartom megjegyezni, hogy ezek a sorok könnyen félreértésre adhatnak alkalmat.

A benépesedés alatt itt egyenlőre csak azt értjük, hogy minden négy-öt napi járóföldön számithatott az utas, hogy fehér emberekkel, sőt fehér lakosokkal fog találkozni.

Hogy itt-ott, minden két-háromszáz mértföldre egymástól (ami akkor nagy ut volt) talán egy-egy nagyobb ranchre találnak.

Hogy minden két-három hétben esetleg olyan helyre is akadnak, ahol egy-egy katonai logvár közelébe eső tavernban meg tudnak pihenni.

Ha azt irom, hogy Iowában virágzó farmokon fehér amerikaiak gazdálkodtak, akkor azt értem, hogy talán minden százkétszáz mértföldnyire egy-egy pioneer otthont ütött magának.

A Dakoták végtelen területén öt-hat napi járóföldre egymástól nyáridőben hatalmas nyájak legeltek és igy az utas a "civilizációtól" nagyon messze soha nem esett.

Pontos információkat kaphatott már, hogy merre lesnek rá ellenséges indiánok, hogy négyöt napon belül elegendő mennyiségü ivóvizre merrefelé akadhat és hogy az asszonynépek merre tudnak biztonságban pihenni.

Nem érezte már egy-egy emigráns, ahogy a nyugatnak neki vágó pioneereket és kalandorokat nevezték, hogy a nagy folyón átkelve elhagyta a hazáját, hogy ismeretlen, vad területre viszi a családját, amely eset leg valamelyik indián törzs vagy valamelyik idegen fehér hatalom birtoka lesz.

Otthon volt a nyugat pioneerja, akárhová ment a Rio Grande északi oldalán és ha az otthon tiz napi járóföldre volt egy másik otthontól, ha néhol ellenséges indiánokkal kellett csatázni, ha a nyugati rengetegek haramiái a biztonságát fenyegették, ez a tényen nem tudott változtatni.

Lassan az egyes erődök közt, az egyes praire "városok" közt utak is alakultak, itt-ott állandó határ-járatok közlekedtek az utakon és észre sem vette ez az ország, már a nyugat ténylegesen is az övé volt.

Sok merész pioneer esett el még a következő években és évtizedekben is a nagy uton, sok indián háboru jött még az országra és sok idő telt bele, amig a vándorok biztonságban keltek az utra, de a keleti államok kövérre hizott tőkései már a szemeiket a Csendes tenger partjáig emelték és megjelentek előttük azok a szines viziók, amelyek után az ugynevezett Empire-Builderek egy pár évvel később indultak.

(Folytatjuk)

KI KELL A SZÁJAKAT NYITNI

Van idő, amikor a szájtartás ajánlatosabb a sok fecsegő beszédnél.

És van idő, amikor ki kell a szájakat nyitni, nehogy a "néma gyermek" sorsára jusson az ember, akinek a szavát az édesanyja sem érti.

Négy-öt éve állandóan irtam, hogy a bevándoroltak elleni általános hangulatból tőkét fognak ellenünk kovácsolni és mint az olvasók ma már jól tudják, az események ezt a félelmet alaposan igazolták.

A hivatalos üldözést első sorban szeretett kormányunk kezdte, amelynek a képviseletében Mr. Doak olyan csomó idegent kért fel szives távozásra.

A szövetségi kormánynál uralkodó szellem aztán leszivárgott ez egész országra és ma már mindnyájunkat sulyosan érint ez az uj szellem.

Bridgeport városa elhatározta a mult héten, hogy a nincsteleneknek juttatott szükségmunkából ezentul az idegeneket (a nem polgárosodott bevándoroltakat) kizárják.

Lehetnek és vannak olvasók, akik ilyen formában nem tulságosan sokat törődnek a dologgal.

Akik esetleg azt gondolják, vagy azt mondják, hogy ők amerikai polgárok, őket tehát ez az elhatározás és rendelkezés nem érinti.

Ne legyen senki tévedésben.

Mihelyt az idegenekre nézve általánosak lesznek ezek a megkülönböztetések, az idegen származásu polgárok fognak sorra kerülni.

Megtalálták itt még minden képmutatásra a formát, meg fogják találni a formát arra nézve is, hogy az idegen származásu polgárokat másodrendü emberekké devalválják.

Szerencsére Bridgeporton hirtelen belevágtak a dologba, még pedig épen magyar részről.

A Magyar Segélyző Szövetség konvenciója nagyon erélyes határozatot hozott ebben dologban és önérzetes hangon követelte, hogy ezt az aljas rendeletet visszavonják.

Minthogy pedig a konvenció kooperációra kérte a többi idegen származásu polgárokból álló alakulatokat, huszonnégy órán belül az olaszok is megmozdultak.

És mert a város adminisztrációja látta, hogy a sulykot nagyon hirtelen és nagyon meszszire eldobták, huszonnégy órán belül az idegen származásu polgárokat megnyugtatták.

A polgármester kijelentése szerint az állam rendelkezései kényszeritették őket arra, hogy az állam által finanszirozott közmunkákból az idegeneket kizárják, de más alapból ezentul is rendszeresen gondoskodni fognak felőlük.

Ne higyje senki, hogy ilyen gyorsan orvoslást nyertek volna az idegenek, ha nem szólaltak volna fel olyan hirtelen és olyan nagy erővel a konvenció nevében.

És ne higyje senki, hogy a bridgeporti eset izolált lesz, hogy máshol hasonló aljas kisérletek nem fognak történni.

Mindenfelé fognak.

Ahol idegenek szorulnak segélyre, ott előbb-utóbb meg akarják és sok helyen meg is fogják azt vonni tőlük, ami aztán az idegen származásu polgárokra fogja a segités terheit rakni.

Hogy milyen eredménnyel fognak ellenünk eljárni, az attól fog függni, hogy milyen gyorsan, milyen hangosan és milyen erély lyel fogunk ezen ellen a szemtelenségek ellen tiltakozni.

A polgárosodott idegenek ma még teljes birtokában vannak összes polgári jogaiknak.

Itt van a legfőbb ideje, hogy mindenütt, minél alaposabban, éljenek ezekkel a jogokkal.

Tudom, hogy vannak bevándorolt polgárok, akik nem mernek a közhangulattal és a közvéleménnyel szembe szállni.

Hiszen a konvención is emeltek olyan hangot, hogy nem kellene a Bridgeporton lakó idegenek ügyeibe avatkozni.

Ezeket a hangokat el kell hallgattatni.

Igenis, most kell kinyitni a száját, még pedig hangosan kell kinyitni a száját minden bevándorolt polgárnak.

És követelnie kell mindazokat a jogokat és élvezeteket ugy a maguk, mint a polgárosodott bevándorolt társaink számára, a melyek minket mindannyiunkat megilletnek.

Nincs más fegyver a kezünkben, hogy tisztességes bánásmódra kényszeritsük a hatóságokat, mint a szavazatunk, de azt nem vehették még el tőlünk és azzal élhetünk és élnünk kell.

És nem kell bizonytalanságban hagyni egyetlen percre sem az illetékes tényezőket, hogy élni fogunk a jogainkkal és hogy a szavazatainkat az fogja kormányozni és ebben az esetben CSAK az fogja kormányozni, hogy milyen tisztességesek az egyes kormányszervezetek velünk szemben.

Ha egységesen, bátran és önérzettel utjába állunk minden ilyen kisérletnek, ha pillanatnyi halasztás nélkül azonnal felemeljük a szavunkat, amikor és ahol arra szükség van, akkor épen ugy eredményeket fogunk elérni, ahogyan azt Bridgeporton elértük.

A politikusoknál minden egyes szavazat számit, nem kell hát sehol elcsüggednünk, ha esetleg elenyésző kisebbségben érezzük mi, bevándorolt polgárok magunkat.

És természetesen ezeket a mozgalmakat közösen kell végeznünk, a más nemzetiségü bevándorolt polgárokkal.

Ugy hogy ahol a magyarok talán kis számban vannak, segitséget nyerhetünk egymásból és egymásban.

Legyen tehát mindenki és mindenhol elkészülve rá, hogy hasonló merényletek egész sorozatát fogják ellenünk és testvéreink ellen megkisérelni és elkövetni.

És csak rajtunk ál, tisztára rajtunk áll, hogy milyen sikerrel járnak majd ezek a támadások.

Ha némán és csüggedten tudomásul vesszük, amikor bennünket pofon vernek, amikor testvéreink kezéből kiütik a panaszos alamizsnát, ha egyéni és politikai szempontoktól vezérelve attól tartunk, hogy "nevetségesek leszünk a tiltakozással", ahogy attól egyesek Brdigeporton tartottak, akkor átgázolnak felettünk.

Ha azonban a szájunkat a kellő pillanatban kinyitjuk és ha készek leszünk rá, hogy a szájalást, — ha kell — tettekel is kövessük, akkor tulságos sok helyen ezek a gyalázatos megkülönböztetések nem járnak majd eredménnyel.

Itt van hát az ideje, hogy a száját minden bevándorolt polgár felnyissa.

HA EGYLETÉNEK

meghivóra, levélpapirra, boritékra, bál belépő jegyekre lunch ticketekre, vagy egyéb szép kivitelü nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyom-

ALWAYS Kitchen-Fresh!
KRAFT Mayonnaise

Velvet-smooth...piquant! A delicious blend of selected oil, mellow vinegar, choice eggs, rare spices. Mixed in small batches for perfect flavor.

Delivered *fresh* to grocers every few days. Try it!

NOW OFFERED AT REDUCED PRICES

ÜZLETI NYOMTATVÁNYOK KÖRLEVELEK SZÉP KIVITELBEN PONTOSAN, OLCSÓN

NYOMTATVÁNYÉRT FORDULJON HOZZÁNK

ALAPSZABÁLYOK JUBILEUMI KÖNYVEK NYOMÁSA IZLÉSES KIÁLLITÁSBAN JUTÁNYOS ÁRAKON

E LAP NYOMDÁJA KITÜNŐEN FEL VAN SZERELVE MINDENNEMŰ NYOMDAI MUNKÁRA

Nyomunk ujságot, alapszabály könyvet, jubileumi diszalbumot, mulatsági programot, plakátot, belépti jegyet, levélpapirt, boritékot és minden egyéb egyleti vagy üzleti nyomtatványt. KIVÉTELESEN OLCSÓ ÁRAK

LEVÉLPAPIR ÉS BORITÉK SZÉP KIÁLLITÁSBAN A LEGOLCSÓBB ÁRAKON

BÁRMILYEN NYOMTATVÁNYRA VAN SZÜKSÉGE TESSÉK E LAP KIADÓHIVATALÁHOZ FORDULNI

MULATSÁGOKRA: PLAKÁTOK, BELÉPTIJEGYEK, MEGHIVÓK PONTOSAN, GYORSAN OLCSÓN

AMERIKAI MAGYAR REGÉNY

Irták: SZENTIMREI MÁRTHA és FÁY FISHER ANDOR

(Folytatás)

— El is megyek, majd ha keresztelőbe hivnak — tréfálkozott Vargáné, anélkül, hogy sejtette volna, hogy kést forgat meg a szegény emberben. Ránevetett, majd elkomolyodott.

— Hallja Lajos, nagyon rossz szinben van, vigyázzon megára.

— Az erős munkától nem igen hizik el az ember!

— Beszélgetnék még, de oda talál égni a vacsora.... Isten áldja meg magukat!

— Isten áldja meg, asszonyság!

Vargáné tőle nem várható fürgeséggel befutott (megnyomta az egy mázsát.) A vékonypénzü ember is megindult, menyecskéje utána. Várta, hogy szóljon, de mivel csak lépegetett némán, ő se mert beszélgetésbe fogni. Csak mikor kiértek a városból, a dombok közt, ahol tekintete már sajnálkozva bucsuzott a templomoktól, állt meg elfulladva.

— Mi leli magát Lajos? Mért nem mentünk a bucsusok gyülekező helyére? Ugy illik, hogy akik együtt indultak el, együtt térjenek haza.

— Nagyon tudom. De nekem most bajom van és nem kivánkozok senki szeme közé se nézni.

— Az Isten áldja meg, mi baja megint, mikor megvigasztalta a doktor ur, hogy lehet nékem akárhány gyerekem!

— Tőlem egy se lehet.... nekem meg azt mondta. Az lel.

Kimondta, akármilyen nehezére esett is. Jobb az ilyenen átesni. Ne áltassa magát az asszony hiábavaló reménykedéssel. Becsületes ember volt, aki nem titkolt el semmit házastársa előtt.

Ilus elámult. Ezt nem várta. Hogy neki lehet és mégse lehet kicsije.... hogy hiába minden, javasasszony, imádság és doktor... ő olyan lesz, mint a teljes virág, mely ha elhervadt és szirmai lehullanak, kóró, melyen nem függ gyümölcs. Elszorult a szive. Mégis szeliden mondta:

— Ha ugy igaz, akkor se egye magát. Akkor is megleszünk szépen, mint idáig. Vigasztalgatjuk egymást. Istennel nem szállhatunk perbe. Ha nekünk nem ád gyereket, még nem, ver ugy, mintha adott volna siketnémát, nyomorékot, félkegyelmüt, mint soknak. Meg hátha nem is igaz! Tévedhet a doktor ur is, akármennyi a tudománya. Mindig azt hallottam, hogy csak a pápa csalhatatlan.

— Jó asszony vagy, Ilus....

Megfogta kezét s ugy mentek tovább a leszálló alkonyatban. Kihunyt az esthajnal pirja, elültek a madarak, sötét, szomoru lett az erdő és halkan suttogott, mint a panaszkodók.

Ugy érezték, igy mennek öregségük felé, melyet nem derit fel gyermekek, unokák kacagása. Nem tudnak majd kire támaszkodni, farkasszemet néznek a sir sötétségével s csak panaszkodnak egymásnak. Ha ugyan együtt öregszenek meg.... mert ha valamelyikük bus özvegységre jut, az lesz a boldogabb, a kit Isten elszólit. A másik rettentően elhagyatott lesz.

Csak akkor eszméltek fel gondolataikból, mikor Tengőd apró ablakainak fénye bevilágitott a dombok éjszakájába, gyengén, mint a szentjános bogárkák.

Oskolás megszoritotta felesége kezét.

— Eltörödtél, Ilus!

— Maga is, Lajcsi.

— Hosszu lesz a holnapi nap.

— Ne menjen kapálni, heverje ki a törődését.

— Nem születtem grófnak, hát nem szalaszthatok el még egy napszámot. A maiért is kár volt. De te maradj otthon.

Ilus nem élt az engedelemmel. Másnap megint csak együtt mentek az uradalomba s az erős testi munka elnyomta bennük a lelki fájdalmat.

A "LÓFSRITT"

A Károlyi-uradalom gazdatiszti épületére kitüzték a fekete lobogót. Okos Tamás jószágigazgató urat hirtelen halállal szólitotta el munkája mellől a Teremtő.

Szép halála volt. Oleander rózsaszinü virágával fehér vászonkabátja gomblyukában adomázott jókedvüen, vacsora után., férfivendégei közt s épen egy pohár egri bikavért emelt ajkához, mikor a láthatatlan kaszás kiütötte kezéből. Csörömpölve tört össze a csillogó pohár, kiömlött a padlóra a bor: az első pillanatban csak ezt látták a jelenlevők.... s csak azután, hogy kedves öreg házigazdájuk örökre ajkára fagyott mosollyal, holtan dőlt hátra karosszkében.

Halálhire nagy részvétet keltett az egész környéken. Jellemét becsülte mindenki, bár ifjabb kollégái ugy vélekedtek müködéséről, elavult rendszerü gazdálkodást folytat s ezért az uradalom jövedelme nagyságához mérten csekély.

Okos Tamás nem tartozott az embernyuzók közé. Ifjabb alárendeltjei egy-egy tulbuzgó inditványát ezekkel a szavakkal intette le.

— Amit önök tudnak, azt én el akarom feleiteni.... Igaz, hogy tengődi, nyögéri napszámosaink közt sok a tolvaj, hanyag, kapzsi és minden egyéb bünökben leledző. De azért ilyenek, mert földhöz ragadt szegények. Hát mit gondolnak az urak, ha lenyomom a napszámot, kisebbre szabom az aratók részét — mint ajánlják — többet hoz a birtok? Papiron talán.... igen. Valójában csak a lopások szaporodnának meg, több lenne a kár s még több szegény ördögöt kellene lecsukatnom vadorzásért, falopásért, kukorica, s mindennemü tolvajlásért. Nem, mig az én tanácsom után indul a gróf, nem nyomjuk le a napszámot. Ugyebár, bennünk, magyarokban mindig volt annyi emberség, mint más nációkban? Azt a nótát meg szeretjük huzatni, hogy: "Mégis huncut a német". Utánozzuk is a németeket sokféle intézményükben. Hát a huncut németek egy közmondása azt tartja: "Élni és élni hagyni!" Ezt mondom én is!

Okos Tamás ugy ismerte tengődi munkásait, mint a tenyerét. Tudott velük bánni. Azok meg érezték jóindulatát, biztak benne, habár arról, aki rászolgált, ugyancsak leszedte a keresztvizet.

Temetéséről nem is hiányzott egyetlen tengődi napszámosa se. Igaz szomorusággal kisérték ki utolsó utjára. Ki vehetné rossz néven tőlük, hogy nem annyira a halotton szomorkodtak, akinek már nem fáj semmi, mint inkább saját sorsukon, mely tőle függött s ezentul majd valaki mástól függ, aki valószinüleg rosszabb lesz nála. Mert kiszivárgott az, a betett irodaajtón keresztül is a r[illegible] hogy ő nem engedte lenyomni a r[illegible]

[illegible]os seitelmeik nem csaltak. A gróf elhunyt jószágigazgatója helyébe Törtető Gás pár számtartót nevezte ki. Az illető olyan ember volt, akiről azt szokás mondani, hogy kettős ábrázatu. A gazdája felé forduló ábrázat csupa szelid jóság, mosolygó, szolgálatkész. Az alantasai felé fordulóról leorditott a nyers gőg s a másokat semmibe vevő szivtelenség.

Sok mindenre megtanitották a magyaróvári gazdasági főiskolán s ő be is magolt mindent, tehát tanárai jó bizonyitványnyal bocsátották el. Hanem az emberekkel való bánásmódot könyvből nem lehet megtanulni... Pedig arra nagy szükség van s lesz mindaddig egy nagy gazdaságban, mig gépek nem helyettesitik az utolsó bérest is.

Törtető ur, mint minden uj ember, érdemek szerzésére törekedett. És érdemeket, mióta a nap süt, legkönnyebben mindig mások bőrén szereztek az élelmesek.

Igy történt, hogy néhány nappal Okos Tamás ur temetése után ugy Tengődön, mint Nyögéren, akik kiszaladtak dobpörgésre a kiskapuba, a kisbiró szájából igen kellemetlen szavakat hallottak. A koraőszi sürgős munkaidőben leszállitották az emberek forintos napszámját 80 krajcárra, az asszonyok 80 krajcáros napszámját pedig hatvanra. Mig a dob pörgött, megnémult az elkeseredés, hanem amint a dob elhalkult,egyik kis kapuból átkiabált a másikba.

— Hallotta szomszédasszony?

— Ezt még a siket is hallotta!

— Mit szól hozzá?

— Éhen akarnak elveszejteni bennünket.... hogy a nyavalya törje, aki eltalálta!

— Ugy kell a mujáknak! Akinek esze volt, Amerikában rakja élére a dollárokat!

(Ezt Oskolásné mondta.) Öten is rátámadtak:

— Esze volna mindenkinek... de költség nincsen. Miből raknánk össze? Ezután még sóra se telik.

— Ne álljon munkába senki, fogjon magának az uradalom más bolondokat!

— Nem hagyhatjuk éhen felfordulni a családunkat, még ha negyven krajcáros napszámot igérnek, akkor se.

— Mennünk kell, mint az ökröknek a vágóhidra!

Öreg asszonyok, vén emberek keseritették egymást igy. A munkabiró zsellérség akkor is az uradalomban dolgozott. Előttük déli pihenőkor hirdette ki egy pufók, rózsaszin bőrü gyakornok, mihez tartsák magukat.

Parancs nélkül, saját esze után indulva — ami bátorság, sőt merészség egy grófi uradalom gyakornokától, megmagyarázta a napszámosoknak, hogy másképen kell a gazdaságot vezetni, mint eddig, mert egy gróf is tönkremegy, ha több a kiadás, mint a bevétel. Ha pedig könnyebbség céljából bérbeadná a birtokot, a bérlő — esetleg valami smucig zsidó — sokkal kisebb napszámot fizetne. Fogadják tehát megnyugvással a jószágigazgató ur intézkedését, mely végeredményben a tengődi és nyögéri napszámosok érdekeit is szolgálja.

Ő, a gyerek-ember, akinek még soha se korgott a gyomra az éhségtől ugy, hogy ne várta volna teritett asztal — ugy gondolta, hogy okoskodásával enyhitette a napszám lenyomása következtében támadó levertséget. Ám az ilyen beszédre mondhatta az egyszeri együgyü ember:

— Értem, uram, értem — csak meg nem foghatom!

Mert hát azt egyetlen földhöz ragadt ember elméje se fogja fel, hogy ugyanazt a nehéz munkát ugyanannyi ideig kevesebbért végezze, holott néki azért se boltos, se kocsmáros, senki emberfia nem ad semmit olcsóbban.

Mogorva némán vették tudomásul a hallottakat, olybá véve, mint az aszályt, vagy jégesőt, melyen nem változtathatnak. Mert aki nem éri be a napszámmal, tulajdon két kezével veri magát, felfordulhat éhen. Az uradalommal se Tengőd, se Nyögér nem truccolhat, az, ha ők nem mennek, hozat a Felvidékről tótokat. (Egyszer már meg is tette próbaképen.)

Hazatérőben ejtettek néhány szót, nem sokat, mert a fáradt emberek sietnek otthonukba. Otthon meg a lefekvés a legsürgősebb, falatozás után. Hiszen ha az ördög rá is tette karmait az őszi napszámra, el nem vitte az egészet. A tél kegyetlenebb — télen nincs napszám.

Oskolásné nagy sopánkodással fogadta gyermekeit. Szerette fiát, de nem kimélte.

— Jaj, szegény fiam, mire gyüssz! Azt dobolta a kisbiró....

Lajos szavába vágott.

— Ne féljen édesanyám, azért nem halunk éhen!

— Megérem én még azt, hogy a fedelet is eldobolják a fejem felől.

— Csak ugy, ha én halok meg előbb — másképen nem. Mig mozditani tudom a kezemet, addig majd csak megélünk valahogy.

— Tudom én jól, fiam, Isten áldja meg minden lépésedet. Csak az fáj nekem nagyon, hogy töröd-zuzod magadat. De semmire se haladsz. Azt szeretném megérni, hogy ugy boldogulsz, mint az a hóbortos Kakuk Gábor Amerikában.

Abban az esztendőben korai tél köszöntött be. Lajos a távoli üveghutában a kavicszuzóban lapátolt egész télen. A lapátolás felmelegitette, de jövet meg menet, akárhogy szaporázta is lépéseit a 4 kilométernyi uton, sokszor majd megvette az Isten hidege. Ilus nagy aggodalommal nézett minden hajnalban utána és várta minden este, mert nagy hó feküdt az erdőségekben s a farkasok bemerészkedtek a falu aljáig. A Fürst kocsmáros szekerét megtámadta egy ordas, de szerencsére a vadorzó is rajta ült és lelőtte.

Ilus a faluban vállalt alkami munkákat, disznóöést, mosást, nagytakaritást. Tarajossyéknál, a tanitóéknál, a kocsmárosékénál. Csipkét is horgolt, megrendelésre. Inség nélkül huzták ki a telet.

Vasárnapokon szomszédok, ismerősök látogatták Oskolásékat. Kivánságukra Lajos felolvasott nekik az ujságból. Oda huzódtak, mert Ilus tiszteletükre meggyujtotta a petroleumlámpát, mig otthonukban csak mécses pislogott.

(Folytatása következik)

Leszivja a füstöt?

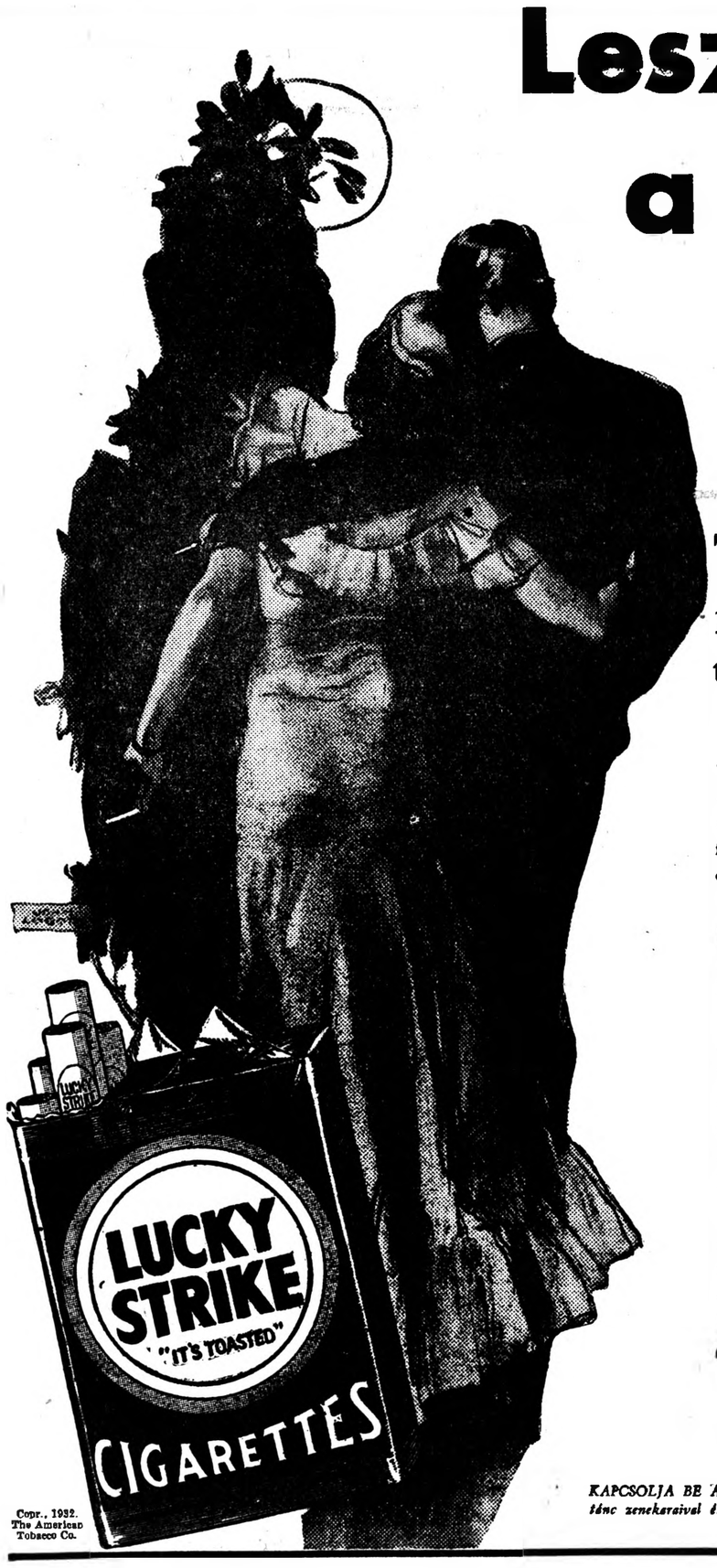

Copr., 1932. The American Tobacco Co.

Természetesen...

10 dohányos közül 7 tudatosan szivja le . . . a többi 3 öntudatlanul

LESZIVJA a füstöt? Tiz dohányos közül hét *tudja*, hogy igen. A másik három leszivja, anélkül, hogy tudna róla. *Minden* dohányos, akár férfi, akár nö a cigarettából felszivott füstnek egy részét belélegzi.

Gondolja tehát meg, hogy mennyire fontos, hogy biztos legyen benne, hogy cigarettájának a füstje jó és tiszta – hogy biztosan nem sziv le bizonyos tisztátlanságokat!

Leszivja a füstöt? A Lucky Strike fel merte tenni ezt a sokat került kérdést . . . mert bizonyos tisztátlanságokat, melyek még a legfinomabb, legenyhébb dohánylevelekben is bent rejtöznek, a Lucky hires tisztitó eljárása eltávolit. Ezt az eljárást a Lucky teremtette meg. Csak a Luckynál van meg!

Leszivja a füstöt? Több mint 20,000 orvos, miután a Luckyt próbára megkapták, *véleményüket a saját dohányzási tapasztalataikra alapitva*, kijelentették, hogy a Lucky kevésbé izgatja a torkot, mint más cigaretták.

"It's toasted"

Ez Védi meg a Torkót – Ingerlés ellen – köhögés ellen

O. K. AMERIKA

KAPCSOLJA BE A LUCKY STRIKE-OT—60 modern perc a világ legfinomabb tánc zenekaraival és a hires Lucky Strike ujdonságok minden kedden, csütörtökön és szombaton a N.B.C. hálózatán.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

PUBLISHED BY HUNGARIAN WEEKLIES

8630 BUCKEYE ROAD CLEVELAND, OHIO

TELEPHONE: GARFIELD 2661

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States

Subscription Rates: In the United States $3.00 — In Europe $4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban $3.00 — Európában $4.00
Egyes szám ára 6c. Single Copy 6c.

Megjelenik minden csütörtökön Published every Thursday

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok irják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is written for Miners of Miners by Miners

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Cleveland, Ohio Under the Act of March 3, 1879.

MI AZ "INFLÁCIÓ"?

Azt irja e lap egy előfizetője, hogy a heti szemlében gyakran találkozik az infláció kifejezéssel s szeretne bővebb magyarázatot kapni, hogy ez mit jelent.

Az infláció a pénz elértéktelenedését, illetve a pénz értékének a csökkenését jelenti.

Ha sok a pénz a forgalomban, akkor az árak felmennek, vagyis a pénz értéke lemegy.

Ha ma tiz dollár egy ruhát vásárol meg, holnapután azért a ruháért husz dollárt kell fizetnünk, akkor holnapután a dollár értéke fele annyi lesz, mint ma.

Ezt nevezik inflációnak.

Kétféle infláció van.

Van olyan, amelyet a viszonyok hoznak létre és van olyan, amelyet mesterségesen idéznek fel a kormányok.

Mikor prosperitás van, mikor sok a munka, jó az üzlet, nagy a kereslet munkásra és árura, akkor a pénz értéke egyre kisebb lesz, több dollárt kell adni azért, amit vennünk kell és igy maguk a gazdasági viszonyok hozzák az inflációt magukkal.

Ez a természetesen beállt infláció megszünik, ha a prosperitás, az aktivitás megszünik.

Ha nem kell a munkáskéz, ha nem kell a portéka, akkor azt a munkás vagy a kereskedő olcsóbban is oda adja. Minél olcsóbban adják a munkát vagy az árut, annál többet érő a dollár.

A pénz értékének az ilyen módon való emelkedését és az áru értékének a sülyedését "deflációnak" nevezzük.

Mikor 29-ben az árak illetéktelen magasságokba jutottak, mi kor egy vasut-részvényt, ami csak ötven-hatvan dollárt ért, háromszáz dollárért adtak, mikor a szükségletek ára is magasra emelkedett, számitani lehetett és kellett, hogy a defláció ránk zuhan, hogy a fák és az értékek az égig nem érnek.

Az a szomoru, hogy a defláció folyamata alatt az értékek nem állnak meg a helyes szinvonalon, hanem azok alacsonyabbakra sülyednek.

Az a részvény, ami ténylog megér ötven-hatvan dollárt és ami 29-ben háromszáz dolláron kelt, ma tizenöt dollárért sem kell a kutyának sem.

Élelmiszer, ruha, minden alacsonyabb áron kel a valódi értékénél, mert hiszen a bushel buza értéke van legalább annyi, mint amennyiért azt a farmer ki tudja termelni. Ma pedig annál jóval alacsonyabb ára van a piacon.

És mert a defláció nem akar megállni, mert az értékek még mélyebbre, egyre mélyebbre sülyednek, a congressus, a kormány és a közgaszdászok azon tanácskoznak, hogy mesterséges inflációt csinálnak.

Mesterséges inflációt könnyü csinálni.

Papirpénzt kell nyomni, amely nem bir aranyfödözettel és egyszerre veszti a pénz az értékét, egyszerre elkezdenek az árak emelkedni.

A külföldi forgalomban ilyen mesterséges infláció előnyére válik egy országnak.

Ma a dollárt ennyi vagy annyi francia frankért, vagy magyar pengőért tudják megvenni. Ha a pénz értéke lemegy, akkor a külföld kevesebb pénzért veszi meg a dollárt, vagyis olcsóbban tud nálunk vásárolni. Könnyebb ebben az esetben rendeléseket kapni a külföldtől.

Csak az a baj, hogy a mesterséges inflációt megállitani nagyon nehéz, aminthogy nem tudták — és nem is nagyon akarták — azt megállitani a központi hatalmak országaiban, mikor a pénz értéke lecsuszott majdnem a nullára.

Itt természetesen senki nem gondol arra, hogy a dollár értékét centekre redukálja.

Csak azt szeretnék elérni, hogy a dollár ára visszacsuszszon oda, ahol ezelőtt öt-hat évvel volt, hogy a földnek, a háznak, a ruhának, a munkáskéznek az ára oda emelkedjék, ahol akkor volt.

Az inflációs politikát a kormány régen megkezdte.

És bár pénzünknek még kellő aranyfödözete van, ma nincs annyi aranyfödözete, mint ezelőtt két évvel volt.

Nagyon sok millió, sok száz millió dollár ára aranyat kivittek az országból és ha a Glass billt a congressus véglegesen elfogadja, akkor a megcsökkent aranymennyiséggel szemben sokkal több papirpénzt fognak kiadni.

Azzal a pénz veszteni fog a födözet értékéből és az árak elkezdenek majd emelkedni.

Az sem lehetetlen, hogy még több aranyat visznek el tőlünk, részben azok a külföldi bankok, amelyek itt sok pénzt tartottak, részben azok az amerikai tőkések, akik külföldre küldenek egy csomó pénzt, mert nem biznak többé a dollárban.

Ha tulságos sok aranyat veszitünk, és ha nagyon sok papirpénzt nyomunk, akkor a pénznek az aranyfödözete nem lesz meg és akkor a dollár "lemegy az aranyvalutáról".

Ma még hallani sem akar erről az amerikai nagytőke és a kormány idegesen tiltakozik ilyen feltevés ellen — büszkeségből.

De valószinüleg szándéka is a eszközöl, akkor kénytelen arra a megállapodásra jutni, hogy az Egyesült Államok kénytelen lesz az aranyvalutától az őszre bucsut venni.

Kénytelen lesz különösen azért, mert amig a pénzünk sokkal drágább a külföld pénzénél, addig itt vásárolni külföldi államok számára nem birnak.

De valószinüleg szándéke is a kormánynak, hogy valami ilyen radikális eszközzel siettesse azt az inflációs folyamatot, amelyet már megkezdtek, de amelynek a hatását még nem látjuk.

Ha egy napon bejelentenék, hogy az aranyvaluta megszünt, az árak hirtelen felszöknének.

A lakosság féline, hogy a pénz nap-nap után lejjebb csuszik, ahogy elég gyakran megtörténik a valután kivül müködő országok pénzével és elkezdene vásárolni.

Mindenki költeni igyekezne a pénzét, mert attól féline, hogy az emelkedő árak mellett nap-nap után egyre kevesebbet kapna a dollárért.

Ez a vásárlási düh aztán bizonyos aktivitást idézne fel az országban.

Az áru egy része elfogyna, bizonyos gyárak rendeléseket kapnának és a polgárság azonnali javulást látna ebben a megindulo forgalomban.

Fel lehet bátran tennünk, hogy az uralkodó republikánus pártnak ez lesz utolsó ütő kártyája.

Fel lehet tennünk, hogy ha Hoover szénája szeptember felé rosszul áll majd, a kormány egyszerre csak előáll ezzel a lépéssel, az üzleti forgalmat hirtelen meginditja és Amerika polgárát abba a hitbe ringatja, hogy a prosperitás szélén vagyunk, hogy nem kell kormányt és elnököt változtatnunk.

Amerika polgárai a gondolkozástól régen elszoktak, a fellendülés okait nem értenék meg és a "nagy mérnök" eszének és munkájának tulajdonitanák a prosperitást. És Hoover esetleg még egyszer elnök lenne.

Ismétlem, ma még tiltakoznak ilyen feltevések ellen, de akik a gazdasági helyzetet és a politikai masinák hihetetlenül aljas számitásait ismerik, azok nem fognak meglepődni, ha szeptember körül mi bucsut veszünk az aranyvalutától és hirtelen merész kézzel siettetjük az inflációt, a mely eddig — minden kormányerőlködés dacára — nem akart megindulni.

Természetes, hogy ilyen mesterséges inflációért fizetni kell, még pedig keservesen kell érte fizetni.

Fizet első sorban a munkás, aki egyre kisebb értékü dollárban kapja meg a bérét.

Fizet az is, aki manapság pénzt ad kölcsön, mert ma olyan négy dollárt ad kölcsön, amiért egy pár jó cipőt tud venni, de holnapután olyan négy dollárt kaphat vissza, amiért csak egy fél-pár cipőt tud vásárolni.

Az amerikai magyarok megtanulták, hogy mi az infláció nagyban, amikor a tizennégy dollárjával vásárolt száz koronák annyira lezsugorodtak, hogy azokért nem adtak egy levélbélyeget sem az Óhazában.

A mesterséges infláció gazdasági részegség, amiből ki kell józanodni és minden kijózanodás fájdalmas.

De ha a kormány és a tőkés osztály képtelenek más uton a rendes gazdasági vérkeringést meginditani, ha nem tudnak a depressióból kivezető utat találni, akkor az infláció száz mesterséges eszközéhez fognak folyamodni, aminthogy eddig még minden kormányintézkedés ezt célozta az utolsó másfél évben.

Infláció röviden a pénz felhigitását, a pénz elértéktelenitését jelenti. Akkor is, ha csak tiz százalékkal csökkentjük a pénz értékét, és akkor is, ha azt lecsökkentjük a mai értékek egy kis százalékára.

Ha az infláció nagy mértékben jön ránk, akkor azok járnak jól, akik ma tartoznak, mert kisebb értékü dollárokkal fogják megfizetni az adósságot.

Ha az ember tudná, hogy tény leg jön és hogy mikor jön az infláció, a legjobb lenne mindent vásárolni és mindent hitelbe vásárolni. Mert infláció esetén a dollár értéke leszáll, de minden másnak az értéke emelkedik.

Már ujévkor jeleztem, hogy az infláció a nyár végére esedékes és hogy az ősz elején ennek következtében bizonyos — kisméretü — fellendülést fogunk észre venni.

HETI SZEMLE

IGAZA VOLT AZ ELNÖKNEK

a mult héten, mikor Garnert, a demokraták vezérét azzal vádolta, hogy nem az ország javát, hanem a saját pártjának az érdekeit tartja szem előtt a tervezett nagyszabásu segélyakciós javaslattal.

És igaza volt Garnernak, az alsóház speakerjének, mikor azzal vádolta Hoovert, hogy nem az ország érdekeit tartja szem előtt első sorban, hanem csak arra van tekintettel, hogy a nagytőkén kivül a republikánusoknak kovácsoljon tőkét az elnöki javaslatból.

Ha nem lenne olyan vérlázitó, hogy harminc millió nélkülöző ember kénytelen a legborzasztóbb nyomort elszenvedni, mert az országot kormányzó politikusok a saját vesszőparipáikon lovagolnak, akkor nagyszerü mulatság lenne a szópárbaj.

Amig azonban az elnök és a speaker egymás babérjait szakgatják, addig az országban a közállapotok egyre rosszabbodnak és az ujabb segélyakció esetleg egészen elkésik.

HÁROM HETE JÖTTEK RÁ A NAGYURAK,

hogy szükség van a segitségre, három héttel ezelőtt eszméltek rá, hogy ég a talaj alattuk.

Akik három hónappal ezelőtt szövetségi segitséget kértek a nincstelenek javára, azok legalább is bolsevikek voltak a Mr. Hoover vagy a Mr. Garner szemében. Mert nincs különbség a demokrata vagy a republikánus politikusok közt.

Hiába beszélt La Folette, hiába könyörgött Costigan, Couzens és még vagy egy tucat senátor, hogy segiteni kell az éhezőkön ,a kormány épen ugy, mint a demokrata ellenzék, mereven ellene szegült minden ilyen kérésnek.

Egyszerre három hete észrevette Hoover is, meg Garner is, hogy itt emberek éheznek és csodálatosképen egyszerre szakadt meg mindkettőnek a szive a nincstelen polgárságon.

És három hét óta azon marakodnak, hogy republikánus, vagy demokrata javaslat szerint segitsék-e fel az országot. mert mind két párt a maga javára akarja a választásokon kihasználni ezt a tervezett segitséget. Aminek az árát a végén is mindenképen az adófizetők fogják megfizetni.

AZÉRT VOLT OLYAN SÜRGŐS ÉS AZÉRT

jutott egyszerre eszébe Hoovernak és Garnernak, hogy itt segélyakcióra van szükség, mert érezték, hogy közelednek a választások és mert — a Wall Street ujabb segitséget kért a kormánytól.

Ujabb kétezer millió dollárt akarnak elherdálni, csupán arra, hogy a tőkét támogassák és nem merték ezt még egyszer ugy megtenni, hogy a nincsteleneknek legalább egy morzsát ne lökjenek a bőséges graf-alapból.

Dobálódznak hát az ezermilliókkal, amelyeket Garner középületekbe, Hoover magánvállalatokba akar fektetni, de egyiknek sem jut eszébe, hogy az igazán éhes emberekkel valami sokat törődjék.

Azon civódnak például, hogy ezerötszáz millió vagy kétezer millió dollárt adjanak-e megint az üzletnek, a kontraktoroknak, a gyáraknak, de teljesen egyetértenek abban, hogy a nincsteleneknek csak százmillió dollárt szánnak.

Minthogy jelenleg legalább tiz millió teljesen munkátlan ember él az országban, nagyon könnyen kiszámithatjuk, hogy fejenként a télre tiz dollárt szánnak egy-egy munkátlan és letört embenek.

KÖZBEN A KERESZTVIZET SZEDIK LE

az elnök és a speaker egymásról és az ország szórakoztatására és épülésére burkolt szavakkal graftereknek és a hazugoknak nevezik egymást a pártvezérek.

És amig a szinpadon folyik ez a játék, addig a szinfalak mögött a nagytőke sulyos keze a senátorok és képviselők függetlenségét fojtogatja, mert ujra a forgalmi adót akarják ráerőszakolni az országra.

Annak idején megirtam többször, hogy mért aljas, mért becstelen a forgalmi adó ötlete, a mely a közterheket rárakná a legszegényebb emberekre és annak idején kellő megelégedéssel regisztráltam, hogy az aljas javaslat ellen az alsóház fellázadt.

Azóta a polgárság figyelmét el terelték a kérdésről, a szavazókat állandóan a congressus ellen lázitották és a mult héten az elnökkel elsüttette a nagytőke a nagy ágyut.

A Fehér Házba rendelték a negyven legnagyobb lapkiadót és ott azzal riasztott rájuk az elnök, hogy forgalmi adó nélkül tönkre megy az országunk.

MA A SENÁTOROK MEGIJEDNEK

és ha a lapkiadók mindannyian bedülnek Hoovernak, akkor most egyszerre megszavazzák a senátusban a forgalmi adót és ezzel eléri a célját a nagytőke.

De az alsóházban akkor sem biztos a győzelmük és megtörténhetik, hogy a tulfeszitett hurok elszakadnak s hogy az őszi választások forradalmi változásokat hoznak az országra.

A két nagy párt jelölő konvenciója meg lesz még ebben a hónapban, a politikusok sietnek, hogy haza mehessenek korteskedni és a nagytőke ezt a helyzetet akarja kihasználni, mikor az elnökön keresztül sürgős intézkedésre nógatja a congressust.

Közben a polgárság nem érti ki magát a helyzetben és nincs tisztában vele, hogy a tervezett mentő akciók mennyiben fognak segiteni az országon, vagy hogy a tervezett adótörvény mennyiben fogja kirabolni a szegényebb sorsu polgárságot.

ÉS HOGY MÉG JOBBAN MEGKÁBULJON

a lakosság, bele keverték a prohibició kérdését a választásba és Amerika szavazói nem a kenyér ügyén, hanem a sör dolgán fognak egymással novemberben szembe nézni.

A prohibició kérdését a legegyszerübb polgártárs is megérti, elintézte hát a nagytőke, hogy erről a kérdésről lehet tárgyalni s ezen a kérdésen lehet rágódni.

Az amerikai szavazók kilencven százaléka nincs tisztában vele, hogy mennyire recseg minden alattunk és felettünk, fogalmuk sincs arról, hogy az Emergency Finance Corporation nevü kétezer millió dolláros graft csak a milliomosok és milliárdosok osztályát mentette meg és nem tudja ma sem, hogy az ujabb mentési akció szintén a tőke érdekében indul meg.

Azt sem tudja az országnak az átlagos polgársága, hogy az aranyvaluta recseg és ropog alattunk, hogy a dollár értéke egyre lejjebb csuszik a külföldön és hogy még ebben az évben bucsut kell valószinüleg vennünk az arany dollártól.

EZ A HÓNAP TERMÉSZETESEN

megfelelő szórakozásról fog gondoskodni, hiszen mindkét párt konvencióját megtartják a közeli hetekben.

És az amerikai szavazót ugy nevelték, hogy nem sokat törődik a párt platformjával, hanem azt lesi, hogy kit fognak elnöknek és alelnöknek jelölni.

Természetesen a republikánusoknál ez nem kérdés, mert a pártvezérek legnagyobb sajnálatára ők kénytelenek az elnököt még egyszer jelölni és a konvenció eseményei közt csak az a fontos, hogy kit fognak a demokraták jelölni.

Roosevelt kétségtelenül többséggel jelenik meg a konvenció első napján, de nem lesz meg a jelöléshez szükséges kétharmad többsége és a demokratáknál régi divat, hogy a többséggel biró jelölteket a kétharmad jogszokás alapján kinullázzák.

Ma lehetetlen lenne megállapitani, hogy Roosevelten kivül kinek vannak esélyei, mert Coxot, Ritchiet és Bakert egyformán csak a saját barátai emlegetik és országos pártja nincs egyiknek sem.

Garner még saját államában, Texasban is vesztett, mert bár a delegátusok őt fogják támogatni, az ital ügyében szembe helyezkedett vele az állami pártplatform.

NEM IS VETTE ÉSZRE AZ ORSZÁG,

mert nem nagyon foglalkoztak vele az ujságok, hogy a radikális pártok konvenciói már elmultak és hogy a szocialista és a kommunista pártok már jelöltek.

Akik mégis figyelik az eseményeket, azok sajnálattal állapitják meg, hogy a szocialisták teljesen konzervativek lettek, mióta félnek a kommunistákhoz való közelségtől és hogy Milwaukeeban olyan platformot fogadtak el, amely MA a polgári pártoktól is kevés lenne.

Nagy gondosan megjelölték, hogy a párt nem akarja a termelés eszközeit elkobozni, hanem meg akarja azt venni alázatosan a tőkéstől.

Hajdan a szocialista párt igazi forradalmi párt volt, amely a termelés eszközeinek az állam

(Folytatás az 5-ik oldalon)

THE HARBOR STATE BANK
ALAPITOTTA: KISS EMIL
FOURTH AVE. at 9. ST. NEW YORK
AZ AMERIKAI MAGYARSÁG ÁLLAMI BANKJA
3½ SZÁZALÉK KAMATOT FIZET BETÉTEKRE
PÉNZKÜLDÉS POSTÁN, SÜRGÖNYILEG
HAJÓJEGYEK
HAZAI KÖZJEGYZŐI ÜGYEK

A VESE

a test szürő és tisztitó telepe, tehát a test legfontosabb része, ha az nincs rendben, nem lehet egészséges, ha rendben tartja UROSOL-al, nem igen lehet beteg. — A vesebaj jelenségei: Gyenge látóképesség, ingerlékenység, rövid lélegzés, változó étvágy, álmatlanság, idegesség, kevés és forró vizelés, éles fájás az ágyékban vagy derékban, duzzadt alsó szemek, gyakori főfájás, dagadt láb s heves szivdobogás. Mindezen bajok onnan származnak, hogy a testben, a vérben s a csontok között sok hugysav rakódik le s az nem tud eltávozni a testből, innen támad minden fájdalom a csontok között s a köszvényes, csuzos fájdalom. Az

kizavarja mind a rossz savakat a testből, kitisztitja a szervezetet miáltal uj erőt ad a szenvedőnek. Elgyengült férfiaknak uj férfierőt ad, nőknek, akik rendetlen havi tisztulásban szenvednek, megbecsülhetetlen.

1 doboz 1 dollár. 6 doboz 5 dollár.

Régi és sulyos eseteknél 6 doboz egy teljes kura.

GREINER
Szentháromság
Fögyógyszertára
8902 Buckeye Road Cleveland, Ohio

RENDELÉSNÉL VÁGJA KI EZT A SZELVÉNYT:

Szentháromság
Fögyógyszertár
8902 Buckeye Rd.
Cleveland, Ohio
Mellékelek..... dollárt, melynek ellenében kérem, sziveskedjenek részemre ..... doboz Urosolt küldeni.

Név .....

Box .....

Állam .....

Helység .....

Az Amerikai Magyar Segélyző Szövetség Bányavidéki Osztályai

Minden magyar bányásznak érdeke, hogy jó biztositása legyen. Jó biztositást csakis jó egyletnél kaphat.

AZ AMERIKAI MAGYAR SEGÉLYZŐ SZÖVETSÉGNÉL

különféle módozatu biztositásokat vásárolhat.

HALÁLESETI BIZTOSITÁS

egész életben fizetendő kötvényekre; husz évig fizetendő kötvényekre; hetven éves korban lejáró kötvényekre, mely esetben, ha előbb meg nem hal, a tag maga kapja ki a halálozási összeget.

MINDEN KÖTVÉNYNEK KÉSZPÉNZ ÉRTÉKE VAN

Bármikor marad ki a tag, mindig visszakapja, befizetéseinek ellenértékét. Felvétel után azonnal teljes joguvá lesz az uj tag. Nincs várakozási idő.

Betegsegélyezés heti 7 dollár, vagy 12 dollár. Mindig teljes betegsegély kap a beteg tag, megszakitás nélkül, mig a teljes betegsegélyt ki nem kapja.

Gyermekbiztositás havi 15 centért 100 dollár, 25 centért 200 dollár. 16 éves korban minden ráfizetés nélkül iratnak át $1000.00-os biztositásra.

Kis egyletek csatlakozását a legelőnyösebb feltételek mellett tesszük lehetővé. Ne várják a kis egyletek, mig teljesen tönkremennek, hanem idejében kérjék nálunk felvételüket.

Minden számottevő magyar telepen van osztálya a Szövetségnek. Tiz taggal mindenütt lehet osztályt alakitani.

Érdeklődők irjanak erre a cimre:

SZÖVETSÉG **1412 State Street Bridgeport, Conn.**

4. OSZTÁLY, POCAHONTAS, VA.
Ügykezelő: Szücs Albert, Box 357, Pocahontas, Va.

—:-:—

5. OSZTÁLY, LEISENRING, PA.
Elnök: Mató János; jegyző: Tóth András; ellenőr: Borsodi József; beteglátogató: Spisák Pál; ügykezelő: Homonai János, Box 235, So. Connellsville, Pa.

—:-:—

8. OSZTÁLY, WILKES BARRE, PA.
Ügykezelő: D. Kovács János, 391 Union St., Luzerne, Pa.

—:-:—

14. OSZTÁLY. TRAUGER, PA.
Ügykezelő: Nagy Simon, Box 167, United, Pa.

—:-:—

15. OSZTÁLY, DILLONVALE, OHIO
Ügykezelő: Kállai Istvánné, Box 67 Dillonvale, Ohio.

—:-:—

22. OSZTÁLY, SCRANTON, PA.
Ügykezelő: Czibelya József, 426 Main St., Dickson. Pa.

—:-:—

24. OSZTÁLY, CUDDY, PA.
Elnök: Milik József; jegyző: Dancs Mihályné; ügykezelő: Dancs Mihály, Box 253. Cuddy, Pa.

—:-:—

29. OSZTÁLY, PUNXSUTAWNEY, PA.
Ügykezelő: Ronyecz István, 324 Pine St., Punxsutawney, Pa.

—:-:—

31. OSZTÁLY, GLOUSTER, OHIO
Ügykezelő: Molnár József, R. 6., Box 312, Glouster, Ohio; jegyző: Király András, Box 286, Glouster, Ohio.

—:-:—

35. OSZTÁLY, UNIONTOWN, PA.
Ügykezelő: Gyöngyösi József, Box 44, Uledi, Pa.

—:-:—

37. OSZTÁLY, CORNING, OHIO
Ügykezelő: Titka János, R. F. D. No. 1, Box 31, Corning, Ohio.

—:-:—

40. OSZTÁLY, BARTON, OHIO
Elnök: Job Imre, P. O. Box 7, Barton, Ohio; jegyző: Gazdik István, Box 176, Barton, Ohio; ellenőr: Kiss János, Box 147, Barton, Ohio; beteglátogató: Ifj. Mikula Ferenc, Box 269, Barton, Ohio; ügykezelő: Idősb. Mikula Ferenc, Box 269, Barton. O.

—:-:—

43. OSZTÁLY, WICK HAVEN, PA.
Ügykezelő: Csurilla János, Box 28, Wick Haven, Pa.

—:-:—

51. OSZTÁLY, MANIFOLD, PA.
Ügykezelő: Kita András, Box 157, Manifold, Pa.

—:-:—

55. OSZTÁLY, FARRELL, PA.
Ügykezelő: Zimmermann Antal, 1124 Fruit Ave, Farrell, Pa.

—:-:—

59. OSZTÁLY, FREELAND, PA.
Ügykezelő: Bodor János, 416 Green Street, Freeland, Pa.

—:-:—

63. OSZTÁLY, PORTAGE, PA.
Ügykezelő: Vaszko György, 1017 Gillespie Ave, Portage, Pa.

—:-:—

77. OSZTÁLY, VINTONDALE, PA.
Ügykezelő: Tóth Károly, Box 62, Vintondale, Pa.

—:-:—

80. OSZTÁLY, MURRAY, OHIO
Ügykezelő: Hajdu József, Box 31, Murray, Ohio.

—:-:—

81. OSZTÁLY, THROOP, PA.
Ügykezelő: Segenye István, 612 Dunmore St., Throop, Pa.

—:-:—

82. OSZTÁLY, LATROBE, PA.
Ügykezelő: Vincze János, R. F. D. No. 1., Box 223, Latrobe, Pa.

—:-:—

90. OSZTÁLY, BROWNSVILLE, PA.
Ügykezelő: Herman Imre, Box 313, So. Brownsville, Pa.

—:-:—

98. OSZTÁLY, SHINNSTON, W. VA.
Ügykezelő: Tóth Pál, Box 314, Shinnston, W. Va.

—:-:—

108. OSZTÁLY WESTMORELAND, PA.
Ügykezelő: Gombos József, Box 125, Westmoreland City, Pa.

—:-:—

109. OSZTÁLY, WHITSETT, PA.
Ügykezelő: Verba Sándor, Box 28, Whitsett, Pa.

114. OSZTÁLY, LEECHBURG, PA.
Ügykezelő: Motko János, Box 712 Leechburg, Pa.

—:-:—

121. OSZTÁLY, ST. CLAIRSVILLE, OHIO
Ügykezelő: Katona Barna, R. F. D. No. 4. Box 149, St. Clairsville, Ohio.

—:-:—

126. OSZTÁLY, BARNESBORO, PA
Elnök: Bacsó János; ellenőr: id. Visnyiczky Lajos; ügykezelő: ifj. Magyar Imre, 309 13th St. Barnesboro, Pa.; beteglátogató és jegyző: Szolnoczky András.

—:-:—

132. OSZTÁLY, McADOO, PA.
Ügykezelő: Szalay Jenő, 56 North Sheridan St., McAdoo, Pa.

—:-:—

142. OSZTÁLY, CASSANDRA, PA.
Ügykezelő: ifj. Üveges Sándor. Box 236, Cassandra, Pa.

—:-:—

146. OSZTÁLY, CLARKSBURG, W. VA.
Ügykezelő: Balogh János, Box 84, Anmoore, W. Va.

—:-:—

158. OSZTÁLY, DONORA, PA.
Ügykezelő: Ösleger Ferenc, Box 959, Donora, Pa.

—:-:—

169. OSZTÁLY, MARTINS FERRY, OHIO
Ügykezelő: Székely János, Box 441, Martins Ferry, Ohio.

—:-:—

165. OSZTÁLY, WINBURNE, PA.
Ügykezelő: Kovács Imre, Box 277, Winburne, Pa.

—:-:—

167. OSZTÁLY, LYNDORA, PA.
Elnök: Kántor József; ellenőr: Erdős Lajos; ügykezelő: Klinovszky Péter, Box 481, Lindora, Pa.

—:-:—

169. OSZTÁLY, MONESSEN, PA.
Ügykezelő: Visnyánszky János, 929 Graham Ave, Monessen, Pa.

—:-:—

173. OSZTÁLY, KULPMONT, PA.
Ügykezelő: Gyurcsó István, 18 So. 8th St., Kulpmont, Pa.

—:-:—

190. OSZTÁLY, MINERSVILLE, PA.
Ügykezelő: Kiss János, 508 N. Bel Ave, Minersville, Pa.

—:-:—

192. OSZTÁLY, BLACK LICK, PA.
Ügykezelő: Fészki Józsefné, Box 61, Black Lick, Pa.

—:-:—

193. OSZTÁLY, PUEBLO, COLO.
Ügykezelő: Üveges Gáspár, 1515 Spruce St., Pueblo, Colo.

—:-:—

198. OSZTÁY, CLARENCE, PA.
Ügykezelő: Dudics Sándor, Box 87, Clarence, Pa.

—:-:—

202. OSZTÁLY, YUKON, PA.
Ügykezelő: Sárosi Károly, Box 115, Yukon, Pa.

—:-:—

222. OSZTÁLY, EXPEDIT, PA.
Ügykezelő: Majancsik János, Box 258, Twin Rocks, Pa.

—:-:—

225. OSZTÁLY, ROSSITER, PA.
Ügykezelő: Stefán József, Box 118, Rossiter, Pa

—:-:—

227. OSZTÁLY, STOWE PA.
Ügykezelő: Mészáros István, Box 75, Stowe, Pa.

—:-:—

258. OSZTÁLY, PRICEDALE, PA.
Ügykezelő: Raboczy István, Box 12, Pricedale, Pa.

—:-:—

282. OSZTÁLY, TOMS CREEK, VA.
Ügykezelő: Veng István, Box 48, Toms Creek, Va.

—:-:—

278. OSZTÁLY, OLYMER, PA.
Ügykezelő: Lassák András, Box 61, Olymer, Pa.

—:-:—

288. OSZTÁLY, NANTICOKE, PA.
Ügykezelő: Ur Gyula, 149 Phillips St., Nanticoke, Pa.

—:-:—

298. OSZTÁLY, JESSUP, PA.
Ügykezelő: Hroha Mihály, 219 Moosic St., Jessup, Pa.

304. OSZTÁLY, GLEN JEAN, W. VA.
Ügykezelő: Szakály Antal, Box 47, Sun, W. Va.

—:-:—

311. OSZTÁLY, FEDERAL, PA.
Ügykezelő: Badó Sándor, Box 87 Federal, Pa.

—:o:—

318. OSZTÁLY, WINDBER, PA.
Ügykezelő: Ráki Zsigmond, 300 Sixth St., Windber, Pa.

—:o:—

331 OSZTÁLY, LLOYDELL, PA.
Ügykezelő: Nagy István, Box 303, Beaverdale, Pa.

—:o:—

337. OSZTÁLY, UNIVERSAL, PA.
Ügykezelő: Varga Pál, Box 242, Universal, Pa.

—:o:—

343. OSZTÁLY, BEAUTY, KY.
Ügykezelő: Fodor Sándor, Box 24, Beauty, Ky.

—:o:—

347. OSZTÁLY, MARSTELLER, PA.
Ügykezelő: Török Sándor, Box 152, Marsteller, Pa.

—:o:—

348. OSZTÁLY, BURGETTSTOWN, PA.
Ügykezelő: Kiss András, Box 386, Burgettstown, Pa.

—:o:—

349. OSZTÁLY, TRIADELPHIA, W. VA.
Ügykezelő: Miller Ferenc, R. F. D. No. 2, Triadelphia, W. Va.

—:-:—

354. OSZTÁLY, GARY, W. VA.
Ügykezelő: Kondor János, Box 365, Gary, W. Va.

—:-:—

355. OSZTÁLY, PURSGLOVE, W. VA
Ügykezelő: Kiss Lajos, Box 31 Osage, W. Va.

—:-:—

358. OSZTÁLY, BRIDGEVILLE, PA.
Ügykezelő: Végh Mihály, R. F. D. No. 1, Box 4, Bridgeville, Pa.

—:-:—

369. OSZTÁLY, CENTRAL CITY, PA
Ügykezelő: Zugrovich Mihály, Box 274, Central City, Pa.

—:-:—

372. OSZTÁLY, WINDSOR HEIGHTS, W. VA.
Ügykezelő: Orbán Mózes, Box 191, Windsor Heights, W. Va.

—:-:—

373. OSZTÁLY, LOGAN, W. VA.
Elnök: Szalay Mátyás; ügykezelő: idősb. Németh József, Ethel, W. Va.; jegyző: Pálóczi István; ellenőrök: Tóth Kálmán és Molnár Károly; beteglátogató: id. Bodó János Monaville, W. Va., id. Piri Sándor Holden, W. Va. és Gyöngyösi János Logan, W. Va.

—:-:—

377. OSZTÁLY, LYNCH, KY.
Ügykezelő: Z. Varga Balázs, Box 634, Lynch, Ky.

—:-:—

378. OSZTÁLY, WEIRTON, W. VA.
Ügykezelő: Szücs András, Box 1201, Weirton, W. Va.

—:-:—

379. OSZTÁLY, W. LEISENRING, PA.
Ügykezelő: Kovács Ferenc, Box 281, W. Leisenring, Pa.

—:::—

380. OSZTÁLY, NEW BRIGHTON, PA.
Elnök: Lőrincz István, 837 Grove Ave New Brighton, Pa.

—:o:—

381. OSZTÁLY, STAR JUNCTION, PA.
Ügykezelő: Iván János, Box 316, Star Junction, Pa.

—:o:—

387. OSZTÁLY, HELEN, W. VA.
Ügykezelő: Pushás László, Box 22, Helen, W. Va.

—:o:—

391. OSZTÁLY, NETTLETON, PA.
Ügyk.: Szunyogh Ferenc, Nettleton, Pa.

—:o:—

392. OSZTÁLY, COALHURST, ALTA CANADA
Ügykezelő: Beregszászi István, Box 8, Coalhurst, Alta Canada.

—:o:—

394. OSZTÁLY, BRETZ, W. VA.
Ügykezelő: Potoma Péter, Box 66, Bretz, W. Va.

—:o:—

396. OSZTÁLY, GALLOWAY, W. VA.
Ügykezelő: Szücs Vendel, Box 42, Galloway, W. Va.

(Hirdetés)

MUNKA-HIREK

Scranton, Pa. Fazekas János bajtárs irja, hogy azon a vidéken majdnem minden bánya lezárt és igy bizony nagy nyomorban vannak ott bajtársaink.

So. Brownsville, Pa. Fekete János testvér közli, hogy náluk 1—2 napokat dolgoznak egy héten, igy még a megélhetést is alig tudják megkeresni.

Lorado, W. Va. Egy munkástárs irja, hogy ott 2—3 napokat dolgoznak egy héten. A bánya egyenes, a szén 4—6½ sukk magas. Viz van néhol, de azért nem fizetnek, kő is van, de azért se fizetnek, gáz nincsen. Karbid lámpát használnak. A szenet masina vágja, kárészámra fizetnek 4 ton nás káréért 66 centet, heetingben 76 centet, pikk után 80 centet. A szenet vigyázva kell tisztitani, mert akinek három dockja van, azt kiküldik a bányából 6 napi pihenőre. A családos embereknek mindent a kompánia storeban kell vásárolni. Uj embereket vesznek fel, de csak olyanok menjenek oda, akik teljesen egészségesek, mert szigoru orvosi vizsgálaton kell keresztül menni.

Harvey, W. Va. Egy bajtárs tudatja, hogy ott gyengén megy a munka és szegény bajtársak valósággal éheznek ott. A társaság mindig annyit dolgoztat, hogy a házbért kikeressék a bányászok, de hogy élelemre jut-e, azzal nem törődnek. Ruházatra persze semmi se jut és vannak bányászok, akik már mezitláb járnának munkába, ha egyik a másikát nem segitené ki egy-egy pár rossz bakkanccsal.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Németh József, Ethel, W. Va. A 8 dollár 25 centet megkaptuk és azt a Magyar Segélyző Szövetség 373-ik osztálya nyomtatványszámlája kiegyenlitésére forditottuk.

Szigyártó Imre, Stoyestown, Pa. A pénzt megkaptuk és azt kivánsága szerint számoltuk el. Köszönjük szives fáradozását és az Ön előfizetését is meghosszabbitottuk.

Speck Mihály, Hawk Run, Pa. Nem tudjuk megérteni, miért nem kapja lapunkat, mert mi azt épen olyan rendesen küldjük Önnek, mint azelőtt. Irtunk az ottani postának, nézzenek utána, hová tünnek az Ön lapjai.

Sütő János, Windber, Pa. A pénzt megkaptuk és azt kivánsága szerint használtuk el. Köszönet szives fáradozásáért.

Bodor József, Dante, Va. Önnek is szól ez az üzenet.

NINCS SZÜKSÉG PAPRA?

Nemrég egy cikk jelent meg ebben az ujságban, amely az egyházak jelenlegi müködését és állásfoglalását kritizálta és amely azt jósolta, hogy az egyházak lemaradnak a társadalmi átalakulások alkalmával.

Ugy látszik, hogy a cikk időszerü volt és hogy az a jelen kor szellemét és gondolkozását képviselte, legalább azt lehet következtetni egy Szófiából érkezett hiradásból.

Bulgária kormánya azzal a megokolással, hogy "a theologia tanulását a jelen viszonyok nem igazolják" a szófiai egyetemen a hittanitási fakultást megszüntette és hetven tanárt a szélnek eresztett.

Mint mindenütt, Bulgáriában is katasztrófális depressió van, a kormány képtelen az államkiadásokat födözni és minden elkerülhető kiadást beszüntetnek.

Érdekes és jellemző, hogy a hittudományok tanitását életszükségletnek nem tartják és hogy a jelen viszonyok közt nem tekintik megengedhetőnek azokat adásokat, amelyekkel a hittudomány tanitása az egyetemen jár.

Egyleti Kalauz

A WILKES-BARRE-I I. MAGYAR KOSSUTH LAJOS BS. EGYLET
Alapitatott 1892 Február 27-én

Gyüléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján, 469 Main St., Evansville, Pa.

Elnök: Jencsik György; jegyző: Győri László; titkár: Bödi István; pénztárnok: Fekete József, kinek cime: 527 Northampton St., Kingston, Pa.; beteglátogató: Győri József; bizottság: B. Kovács János és Tondora János.

Minden, az egyletre vonatkozó felvilágositassal szivesen szolgál Fekete József, kinek cime: 527 Northampton St., Kingston, Pa.

CONGOI I. RÁKÓCZI FERENC BÁNYÁSZ BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET
Alakult 1894 Január hó 11-én.

Gyüléseit tartja minden hó 10-ike utáni vasárnap Congon, O., E. Tóth István termében. Az egylet hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.

Elnök: Titka János; alelnök: Urbán Mihály; pénztárnok: Urbán József; jegyző-titkár: Pallay János, Box 85, Congo, O., minden az egyletet érdeklő levél hozzá kridendő; pénzügyi titkár: V. Tóth István; ellenőr: Kocsis István; naplóvezető: Varga András; hármas bizottság: Bodnár János, Babanics Antal, Czibere Sándor; beteglátogatók: Congon Sovány Pál, Drakes-en Sipos Mihály; zászlótartók: Titka Sándor, Dudás Péter, Babanics Antal, Tóth Sándor; ajtóőrök: Lukács András, Ifj. E. Tóth István.

Hivatalos orvos: Dr. James Miller.

ELSŐ JOBS ÉS KÖRNYÉKE MAGYAR BÁNYÁSZ BS. EGYLET
Székhelye: Jobs, Ohio
Alakult: 1896 Január 6-án
Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap

Gyüléseit tartja minden hó második vasárnapján Murray City, O.-ban.

Elnök: Boros József; alelnök: Hajdu József; jegyző és titkár: Jager Imre, Box 424, Murray City, Ohio; pénztárnok: Wash Gyula; ellenőr: Imri Imre; hármas bizottság: Gyurkó János, Molnár József, Wojtkó István; zászlóvivő és rendfentartó: Krajnyik Mihály; beteglátogatók: Murray City-ben Mrén János, Hollister, Ohioban Molnár József; koffer gazda: Jager Imre.

FELHIVÁS
a Woodmen of the World 188-ik Loganvölgyi fiókjának tagjaihoz.

Értesitjük ezennel tagtársainkat, hogy junius 12-én, vasárnap délután 2 órakor Loganban a Gyöngyösi féle Colonial Hotel nagytermében rendkivüli gyülést tartunk.

Ezen gyülésen tartsa kötelességének minden tagtárs — ugy férfiak, mint nők — a megjelenést, mert nagyon fontos ügyek kerülnek tárgyalásra.

Tárgyak:

1. Fiókunk julius negyedikén nagyszabásu táncmulatságot rendez és erre a rendező bizottságot ezen a gyülésen választjuk meg, ugy a férfi, mint a női tagok részéről.

2. Gondoskodni akarunk olyan alapról, melyből a biztositás mellett betegsegélyt tudnánk tagtársainknak fizetni.

3. Egy esetleges más egylethez való csatlakozás kérdésének megbeszélése.

Felkérjük azokat a tagtársakat, akik semmi körülmények között se jelenhetnének meg, hogy erről a kérdésről addig irásban küldjék el véleményüket.

Tagtársi üdvözlettel:

Veszprémi Sándor, elnök
Box 32, Monaville, W. Va.
Gyöngyösi János, pénztárnok
Box 1214, Logan, W. Va.

HÁZASSÁG

Kőszegi Béla, Kőszegi Imre és neje fia, Bradley, Ohioból 1932 május 18-án házasságot kötött Szeles Zsuzsikával, Welsburg, W. Va.-ban.

Esküvő után a vőlegény szüleinek házánál vacsora volt, melyen megjelent a környékről nagyon sok magyar család.

(H)

E LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA
EGY ÉVRE $3.00
FÉL ÉVRE $1.50

LATROBE, PA. ÉS KÖRNYÉKE JÉZUS SZT. SZIVE RÓM G. KATH. MAGYAR BETEGS. EGYLET
Székhelye: Latrobe, Pa.
Alakult 1905 február 5-én

Az egylet tisztikara:
Elnök: Lévay Mihály; titkár-pénztárnok: Varga István; ügykezelő: Vincze János; ellenőr: Jámbor István.

Gyüléseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján, délután 2 órakor Dorothy-n, Vincze József tagtárs házánál.

WOODMEN OF THE WORLD LOGAN VÖLGYI 188. SZÁMU BÁNYÁSZ OSZTÁLYA
Alakult 1922 Junius 24-én.

Gyüléseit tartja minden hónap negyedik vasárnapján délután 2 órakor a Gyöngyösi János Colonial Hall jában.

Elnök: Alex Veszprémi; alelnök: Madarász Vince; titkár: László József, Box 91, Monaville, W. Va., minden egyleti levél hozzá cimzendő; pénztárnok: John Gyöngyösi; számvizsgáló: Csató István. Beteglátogatókat mindenkor a titkár nevez ki, ha arra szükség van, ot, ahol a beteg tag jelentkezik. Tagszerző: Joe László. Minden honfitárs, aki egy erős alapon fekvő egyletnek tagja akar lenni, irjon neki a titkár cimére és postafordultával pontos felvilágositást fog kapni.

ELSŐ TUG RIVERI MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET
Alakult: 1903 Október hó 1-én.
Székhelye: Gary, W. Va.
Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.
A főtisztikar:
Főelnök: Kiss Imre.
Főalelnök: Id. Nagy Mihály.
Főtitkár: Lázár László, Box 805, Gary, W. Va., vidéki tagok levelei hozzá cimzendők.
Főjegyző: Vincze János.
Főpénztárnok: Soltész József.
Háromtagu bizottság: Varga László, Horváth János, Ifj. Nagy Mihály.
Főellenőr: Ifj. Nagy István.
Szertárnok: Kiss Imre.
Póttag: Buzsik József.
A főtisztikar minden hónap utolsó vasárnapján délelőtt 10 órakor tartja gyülését a Gary-i Hallban.

1-ső Osztály, Filbert, W. Va.
Elnök: Horvát János; alelnök: Ifj. Nagy István; titkár: Varga László, Box 202, Filbert, W. Va.; jegyző: Vincze János; pénztárnok: Soltész József; ellenőr: Id. Nagy Mihály; bó Mihály, Kovács József; beteglátó-hármas bizottság: Forrai Lajos, Szagató: Varga Lászl; ajtóőr: Szabó Mihály; zászlóvivők: amerikaihoz Ifj. Nagy Mihály, magyarhoz Vinter János, gyászhoz Id. Nagy Mihály.
Gyüléseit tartja minden hó 13-ika utáni vasárnap, a Filbert-i katholikus templom alatt.

2-ik Osztály, Gary, W. Va.
Elnök: Márkus Demeter, alelnök: Szücs János; titkár: Kiss Imre, Box 404, Gary, W. Va.; jegyző: Buzsik József; pénztárnok: Lázár László; háromtagu bizottság: Markus Demeter, Szücs János, Szász György.
Gyüléseit minden hó harmadik vasárnapján tartja a Gary-i Hallban.

3-ik Osztály, Pageton, W. Va.
Ideiglenesen a 3-ik Osztály ügyeit a központi titkár végzi, azért a tagok minden levelet az ő cimére küldjenek.

4-ik Osztály, Ream, W. Va.
Ügykezelő: Szász György, a helybeli és vidéki tagok havidijai és egyéb befizetései hozzá küldendők. Box 312, Gary, W. Va.

5-ik Osztály, Red Jacket, W. Va.
Ideiglenesen a hatodik osztály ügyeit a központi titkár végzi, azért a tagok minden levelet az ő cimére küldjenek.

A BRIDGEPORTI SZÖVETSÉG 373-IK OSZTÁLYA LOGAN, W. VA.

Gyüléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján délután 2 órakor a Gyöngyösi János Colonial Hoteljében, Logan, W. Va.

Elnök: Szalay Mátyás; ügykezelő pénztáros id. Németh József, kihez az osztályt illető levelek cimzendők, cime: Box 55, Ethel, W. Va.; jegyző: Pálóczi István; ellenőrök: Tóth Kálmán és Molnár Károly; bizalmi férfi: Veszprémi Sándor; beteglátogatók: Monavillen id. Bodó János, Holdenben id. Piri Sándor, Loganban Gyöngyösi János; vigalmi bizottság: Szalay Mátyás és Veszprémi Sándor; zászlótartók: László Ferenc és Molnár Károly; szervező: id. Németh József, cime: Box 34, Henlawson, W. Va.

AZ AMERIKAI MAGYAR SEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG 318-IK OSZTÁLYA WINDBER, PA.

Elnök: Béres János; ellenőr; Mózes János; ügykezelő: Ráki Zsigmond, cime: 300 — 6th St., Windber, Pa.; bizottsági tagok: Rikvalszki István, Turóczi István; beteglátogatók: Windberen Kelecsényi Dániel, 35—36 bányánál Isdinszki János, 37. bányánál id. Kürti Ferenc; zászló gondnok: Balogh András; zászlóvivő: Kovács András.

Gyüléseit tartja minden hó második vasárnapján a Sz. M. Hallban.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 32-IK FIÓKJA
Székhelye: Gary, W. Va.

A 32-ik fiók tisztikara:
Elnök: Hajser József; alelnök: Kovács Gyula; titkár-ügykezelő: Popovics Péter; pót-titkár: Magyar József; beteglátogatók: 6-on Dolgos Mihály, 3-on Dudás Pál, 11 és 11-en Lőcs László; zászlóvivők: magyarhoz Hegedűs József, amerikaihoz Csuják András, gyászhoz Dudás Pál; kerületi delegátus: Popovics Péter; pót-delegátus Magyar József; ifjusági ügykezelő: Németh Ferenc.
Gyüléseit tartja minden hónap első vasárnapján délután 2 órakor a Gary gyülésteremben.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 293-IK OSZTÁLYA, THORPE, W. VA.

Elnök: Imre Mátyás; titkár és pénztárnok: Radnóczi József, Box 253, Thorpe, W. Va.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 248-IK OSZTÁLYA MONAVILLE, W. VA.

Gyüléseit tartja minden hónap első vasárnapján. Loganban, a Colonial Hotel tánctermében.

Elnök: Id. Németh József; alelnök: Luksa Gábor; titkár: Németh István, Box 46. Monaville, W. Va.; pénztárnok: Veszprémi Sándor, Box 32. Monaville, W. Va.; jegyző: Luksa Gyula; pénztári ellenőr: Vizi János; hármas számvizsgáló bizottság: Kiss András, Gasparovics György, Varga Mihály; beteglátogatók: Kiss András Monavillen és Rossmoreon, Rácz József Loganban, Koczka Sándor Whitmansen, Litafik Mihály Holden 7—8, Kun Lajos Holden 22; zászlóvivők: László Ferenc, Veszprémi Dániel, Király József; teremőr: Gáspárovics György; kerületi delegátus: Szilágyi Bertalan.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 43-IK OSZTÁLYA BROWNSVILLE, PA.

Gyüléseit tartja minden hó első vasárnapján délután 2 órai kezdettel a református iskola helyiségében a Spring Streeten.

Elnök és jegyző: Röczey István; elnök és ellenőr: Mészáros Sándor; titkár: Kára Imre, Box 87. So. Brownsville, Pa; pénztárnok: Borsody András; ifjusági ügykezelő: Kovács István; ajtóőrök: Sötér Gyula és Bökönyi János; kerületi képviselő: Fejes István; beteglátogató: So. Brownsvillen és Hitleren Varga István, Brownsvillen Mészáros Sándor, West Brownsvillen Csengery János; hivatalos orvos: Dr. Howard Reiter; zászlóvivők: magyarhoz Tepe József, amerikaihoz Tóth Imre.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 150-IK FIÓKJA, MASONTOWN, PA.
Alakult 1910 Január hó 30-án.

Gyüléseit tartja minden hónap második vasárnapján délután 2 órakor a Nagy Ferenc féle Hallban.

Elnök: Gábor József; alelnök: Id. Bodnár Géza; titkár-ügykezelő: Jese A. János, Box 164, Masontown, Pa.; számvizsgálók: Reho András és Molnár István; beteglátogatók: Ivancsik László és Molnár István; zászlóvivő: Ifj. Bodnár Géza.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 57. FIÓKJA, CLARKSBURG, W. VA

A fiók alakult 1907 szeptember 1-én Clarksburg, W. Va.

Elnök: Kiss Antal; Box 36, Dawmont, W. Va.; pénztárnok: Nemes János, R. 2., Box 14, Clarksburg, W. Va.; titkár: Terják György, R. 2. Box 295, Clarksburg, W. Va.; beteglátogatót a titkár nevez ki.

Gyüléseit tartja minden hó első vasárnapján délután 2 órakor a Williams Hallban, 2nd St., Clarksburg W. Va.

AZ AMERIKAI MAGYAR REFORMÁTUS EGYESÜLET 213. SZ. LOGANI OSZTÁLYA

Gyüléseit tartja Április, Julius, Október és December hónapok második vasárnapján délután 2 órakor kezdődöleg Gyöngyösi János termében.

Elnök: Oláh János; ellenőr: Tira József; osztálykezelő: Rev. B. Bertók, kihez az osztály ügyeit illető levelek küldendők, (Box 1211, Logan, W. Va.); beteglátogatók: Monaville: Bencze János, Veres János, Cherry Tree: Rácz Józsefné, Whitman: Papp Dániel.

LOGANVÖLGYI MAGYAR TÁRSASKÖR LOGAN, W. VA.

Elnök: Molnár Károly; alelnök: Dávid Lajos; titkár: Antal János; levelező titkár: Bak Zsigmond; pénztárnok: Nagy Sándorné; bizottsági tagok: Antal Jánosné, Király Anna és Szászy Mihály.

Gyüléseit tartja minden hónap második vasárnapján Gyöngyösi János termében.

MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG 166-IK OSZTÁLYA, ZEIGLER, ILL.

Elnök: Varga Gyula; titkár: Hunter E. János, 706 Maple St., Zeigler, Ill.; pénztárnok: Vanró József; hivatalos orvos: Dr. Jones.

Gyüléseit minden hó második szombat estéjén tartja, 7 órai kezdettel, a Kiss Rafael Hallban, 316 Church St. alatt.

CÁRI UKÁZ A HOCKING SZÉNMEZŐKÖN

A Hocking bányászok nem fogadták el a kormányzó kegyes ajánlatát és nem mentek vissza teljes vereséggel a munkába.

Erre a kormányzó miliciát küldött azonnal a vidékre, a nagyhatalmu sheriff pedig olyan ukázt bocsájtott ki, amit az orosz cár sem mert volna minden nap megpróbálni.

Athens megye sheriffje elrendelte, hogy a megye országutjain nem szabad automobilnak egy bányától két mértföldön belül megállni.

Hogy amelyik káré mégis megállna, az azonnal tartozik tovább menni, ha a sheriff, deputy sheriff, vagy a milicia valamelyik tagja ugy parancsolja.

Hogy három embernél több nem járhat az országuton sem egy csapatban, a bányáktól két mértföldön belüli távolságban.

Hogy senkinek nem szabad embereket vinni a bányáktól két mértföldön belüli távolságra, ha háromnál többen vannak, vagy ha abból a célból mennek, hogy háromnál többen legyenek együtt.

Nem szabad például egy taxisnak valakit oda vinni, ha az illető később ott háromnál több emberrel lesz együtt. Vagyis a taxis nézzen bele az utasa veséjébe és előre szagolja ki, hogy fog-e az illető negyedmagával találkozni, amely esetben megbüntetik.)

Hogy a sheriffeknek, deputyknak, és a felfegyverzett gunmaneknek épen ugy, mint a milic katonáknak mindenütt "right-of-way"-ük van a megyében, keresztül gázolhatnak mindenkin, elfoghatnak mindenkit, anélkül, hogy arra törvényes alapjuk lenne.

Voltaképen és valójában statáriumot rendelt el Athens County sheriffje, de a statárium csak a bányákon belül két mértföldes távolságra van egyenlőre elrendelve.

Ha igy haladunk, akkor hamarosan elrendelik azt az egész megyére és maholnap azokat is elcsukják, akik mondjuk háromnál többen vannak együtt egyszerre a templomban.

A bányászok természetesen el vannak keseredve, mert a sheriff nek semmi oka nem volt erre az aljas rendeletre, miután a birtok jogokat tiszteletben tartották a sztrájkoló bányászok.

A megyében azonban a bányabárók az urak, akik megszerezték maguknak a kereskedőket is, akik szintén a bányászok ellen fordultak.

Mert a kereskedő sem bánja, ha a bányász éhen fordul, csak dolgozzon és valami keveset mégis keressen.

Nem valószinü, hogy Hocking völgyében célt érnek az ukázzal, mert a bányászok el vannak rá szánva, hogy üres gyomrokkal is tovább sztrájkolnak.

VAN BITTNERÉK TÁRGYALNAK

Szombaton 39 észak west virginiai bányabáró ült le tanácskozni a United Mine Workers kerületi cárjával, aki nagyobb munkabéreket próbál kieszközölni a bányászok számára.

Emlékezetes, hogy mikor Észak West Virginiában tavaly Van Bittnerék talajt nyertek, ezt csak ugy tudták megtenni, hogy alacsonyabb munkabérekért liferálták a bányászt, mint amenynyit a scab plézeken fizettek és fizetnek.

Most a bányászok félreérthetetlenül tudatták Van Bittnerrel, hogy vagy ők is legalább annyit kapnak, mint a szomszédos s cabplézek bányászai kapnak a kerületben, vagy azonnal hátat forditanak a Lewis féle szervezetnek.

Mert azért a privilégiumért, hogy a scab bányászoknál olcsóbban dolgozhassanak, nem hajlandók adót fizetni Lewisnak.

Van Bittnerék azokat a bányatulajdonosokat is meghivták, akik nem ismerték el a szervezetet, de magasabb béreket fizetnek a bányásznak, ezek a bányabárók azonban nem fogadták el a szives meghivást.

KEVÉS LEFIZETÉSSEL

EGY ELSŐRENDÜ FARMOT VÁSÁROLHAT

Norfolk County, Virginia állam Magyar Negyedében A HÁTRALÉKOS ÖSSZEGET NEM KELL KÉSZPÉNZZEL FIZETNI. ELFOGADJUK A TERMÉS EGY RÉSZÉT A FARM ÁRÁBA.

Mindazok, akik 1932 junius hó elseje előtt érdeklődnek nálam farm vételről, abban a rendkivüli kedvezményben részesülnek, hogy csekély 50 dollár lefizetéssel egy 20 akeros kitünő talaju farmot kapnak, melynek teljes vételára $600.00

EGY NAGY MAGYAR KOLÓNIA

van kialakulóban ezen a vidéken. Eddig 12 magyar család telepedett le nálunk és egyenlőre ujabb 40 farmot bocsájtunk a magyar farmerek rendelkezésére a fentebb leirt kedvező fizetési feltételek mellett.

NAGY ÉS KIVÁLÓ MINŐSÉGÜ

termések jellemzik Virginia állam ezen legdusabban termő farmjait, ahol a paraj, borsó, bab, káposzta,, krumpli, saláta, hagyma, dinnye, földi eper, alma, barack, szilva, kukorica, zab, alfalfa és egyéb gyümölcsök és zöldségek bőven megteremnek.

NORFOLK FORGALMAS MARKETJEIN

minden időben jó pénzért értékesitheti a terméseit és a befolyó összegekből kényelmes és nyugodt életet biztosithat saját magának és a családjának.

KITÜNŐ UTAK ÉS JÓ ISKOLÁK

vannak a farmok közvetlen közelében. A gyermekeket autobusson viszik az iskolába és vissza. Kitünő ivóviz, egészséges éghajlat és szivélyes szomszédok teszik az életet kellemessé, ha a mi vidékünkön akar letelepedni.

HA ÉRDEKLI A BIZTOS MEGÉLHETÉS

módja, irjon az alanti cimre még ma és haladék nélkül teljesen kimeritő választ fog kapni minden kérdésére.

WALTER E. PRICE

HUNGARIAN COLONY FARMS
BOX 425. POCAHONTAS, VA.

A nagy egyletek ügyei

A MAGYAR SEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG NAGYGYÜLÉSE --- A REFORMÁTUS EGYESÜLET VEZÉRTESTÜLETI GYÜLÉSE.

A nagy nagy magyar egylet nyujt még ma valami biztonságot és szilárdságot a rossz sorsban élő amerikai magyarságnak, érthető hát, hogy ma fokozottabb érdeklődéssel figyelik a magyarok a nagy egylet sorsát és müködését.

Talán a depressió-hozta megkomolyodottság hozta létre végre a két nagy magyar testület egyesülését, amiről irtunk már és fogunk még irni elegendőt ebben az ujságban.

Általában remélni lehet, hogy az amerikai magyar sajtó is fokozottabb mértékben fog az egyleti élettel foglalkozni és hogy a komoly időknek megfelelő komolysággal fogja az egyletek ügyét tárgyalni.

A mult hetekben az egyesülés örvendetes tényén kivül a Magyar Segélyző Szövetség konvenciója és a Református Egyesület vezértestületének a gyülése kötötték le a magyarság figyelmét és jelen sorainkban csak ezekkel az eseményekkel kivánunk egyenlőre foglalkozni.

A SZÖVETSÉG KONVENCIÓJA

Az egyesülés ügyét teljesen kikapcsolva, különböző tényeket állapithatott meg, aki a Szövetség nagygyülését figyelemmel kisérte.

Megállapithatta első sorban, hogy azt a becsületes jóakarat a megengedett és idejét-multa keretek közt, a legnagyobb jóakarattal vezette.

Megállapithatta azután, hogy az "American Experience" táblázatán müködve, a Szövetség vagyona gyarapodott, bár a befizetési rendszer hiányosságánál fogva a szaporulat nem elegendő, ha a tagság életkorát veszszük tekintetbe.

Ezenkivül azonban inkább birálat, mint dicséret kivánkozik az ember tollára, mert a Magyar Segélyző Szövetség alkotmánya és ügyvezetése nem felelt meg sem a mai kornak, sem a Szövetség nagyságának és vagyonának.

Régen szélesebb alapokra kellett volna a testület adminisztrációját fektetni, régen igyekezni kellett volna a vidéken szerteszórt tagságnak, hogy segédkezzék Bridgeportnak a testület vezetésében és fejlesztésében.

Mindenesetre örvendetes lépés volt, hogy a testület vezetését a mostani konvenció végre igazgatóságra bizta és ezzel szélesebb keretet adott az egyesületnek.

Ha esetleg valami előre nem látott és el sem képzelhető okból az egyesülés ügye huzódnék, a testület igazgatóságának a meg szervezése nagy és üdvös változásokat hoz majd az egylet életében és fejlődésében.

Őszintén meg kell vallania e sorok irójának, hogy a konvenció bizonyos dolgokban csalódást hozott a számára.

A betegsegélyezés ügye válságban van majdnem minden egyletnél és a nagygyülés, különösen pedig a tagság joggal várhatta volna, hogy kész, alapos és szakértelemmel kidolgozott tervezet lesz a betegsegélyezést illetőleg.

A konvenciónak nincsen sok értelme, ha ilyen alapos munkát nem végezhet és a jelenleg, sebtében elfogadott betegsegélyezési rendszer nem nevezhető alapos és egészen jó munkának.

Alkalmas lesz arra, hogy a veszteséget meggátolja, de ezzel szemben nagy fogyatékosságai vannak, amelyek hamarosan kitünnek majd.

Ugyancsak csalódást érzett mindenki, aki egészséges terveket várt az életbiztositást illetőleg, mert ha a tisztviselők számoltak a nem-egyesülés lehetőségével, aminthogy számolniuk kellett azzal, akkor az életbiztositás ügyéhez is erős kezekkel kellett volna nyulnia a nagygyülésnek. (Amely esetben az egyesülés esetleges fullánkját is kihuzta volna az esetleg keserű, mert nem kellőképen informált tagság szivéből.)

Az egylet vezetőségének tudnia kell és jól tudja, hogy minden megállapitott százalék dacára, gyökeres változtatásokra lenne szükség a Szövetség életbiztositásában, ha egyesülés eset leg nem lett volna.

Miután tisztességes emberi számitás szerint az egyesülés meg van, részletekbe nem kivánkozom bocsájtkozni, de amennyiben az tulságosan elhuzódott volna, vagy elhuzódnék, ezt a kérdést sürgősen meg kellene oldani.

Mikor az egylet vezetőségének a feje felett ott lebeg egy várható ukáz ebben a tekintetben a biztositási hatóság részéről, akkor nem szabad a konvención ilyen sulyos problémát elhallgatni, mert nem arra kell várni, hogy rendeletileg hozzanak változásokat egy testületben, hanem az arra hivatott konvenciónak kell azokat idejében meghozni.

Mindezek a mulasztások és hibák valószinüleg arra vezethetők vissza, hogy megdöbbentően elavult volt az egylet adminisztrációjának a szervezete, amelyen az igazgatóság felállitása változtat.

Remélhető, hogy az uj alapszabályok életbe lépte előtt az igazgatóság a müködését, a saját szervezését megkezdi, a munkaprogramját felállitja és megfelelő előrelátással veszi magához a testület vezetését.

Ismételten megállapitom azonban, hogy a volt vezetés hibáit, fogyatékosságait és mulasztásait nem az egyéneknek, hanem az elavult rendszernek a számlájára kell irni.

Erősen érdekli a Szövetség tagjait a testület vagyona, amelyet becsületesen kezeltek.

Természetesen a mai értékek szerint érzékeny veszteségeket kell kimutatni, de minthogy ma nem kell az értékeket piacra lökni, kedvező helyzetváltozás esetén vesztesége talán nem is lesz az egyletnek.

A befektetések, a pénzkezelések szintén jogos vitákra adtak alkalmat, mert a testület alkotmánya a volt tisztikarnak erre nézve nem adott megfelelő utasitást és mert Bridgeportra szoritkozva az egylet vezetése, természetesen oda való szemszögből nézték, hogy mit tartanak a testület érdekében üdvösnek, hasznosnak és alkalmasnak.

Feltehető, hogy az egylet uj felelős vezetése, az igazgatóság megtalálja a legmegfelelőbb terveket ebben az irányban is.

Nem lenne teljes ez a rövid megfigyelés, ha nem irnánk le keserves csalódásainkat az ifjusági osztályt illetőleg, amelynek a fejlesztésére sem a vezetőségnek, sem magának a nagygyülésnek megfelelő tervei nem voltak és amelyre nézve megfelelő intézkedéseket nem tettek.

Amennyiben az egyesülés legfeljebb hónapok kérdése és a mennyiben a közös nagy konvencióig az egyesülés után a Verhovay Segély Egylet modern ügyvezetése mellett fognak az Egyesült Egyletek dolgozni, a fenti kifogások automatikusan megszünnek.

Amennyiben az egyesülés kérdése elhuzódnék, az igazgatóságra hárul a kötelesség, hogy a konvenció mulasztásait igyekezzék sürgősen és megfelelően pótolni.

A REFORMÁTUS VEZÉRTESTÜLET GYÜLÉSE

A Református Egyesület Vezértestületének a gyüléséről személyes megfigyeléseket nincs módomban irni, mert annak tárgyát csak egy pár azon részt vevő vezértestületi tag információjának az alapján és a napilapokból ismerem.

Mindenképen sajnálatosnak tartom, hogy a Református Egyesület hatalmas intézményénél a hivatalos lap ügye olyan vihart verhetett és kissé szégyenlenie kell magát az embernek, hogy még ma is itt tartunk.

Nemcsak önzésből, hanem mindenképen természetesnek tartom azt a felfogást, hogy a testület hivatalos lapját magyar nyomdában kellene készíteni, de nem drágábban, mint ahogyan azt idegen nyomda elkésziti.

A testületek nemcsak magyar intézmények, hanem biztositó társaságok is és amig egyrészt tartoznak magyar intézményeket és üzleteket támogatni, másrészt tartoznak a tagok centjeire vigyázni.

Épen ezért nem lehet kárhoztatni a testület vezetőségét, hogy lényeges megtakaritás céljából a hivatalos lapot idegen nyomdánál nyomatják.

Nagyon egészséges inditvány volt, hogy a református egyházi közlönyök egyesüljenek a testület hivatalos lapjával, mert az lenne az első lépés ahhoz az egyházi békéhez, amelyre a protestáns magyar testvéreinknél olyan nagy szükség van.

Természetesen ugy kell megoldani ezt a kérdést, hogy a fentjelzett irányelv ne legyen elfelejtve, hogy a béke árát ne a biztositó egyesület fizesse, vagyis hogy az egyházi közlönyök beolvasztásával járó teherkülönbséget más forrásból födözzék.

Mint minden amerikai nagy vállalatnál és mint minden magyar testületnél, természetesen az Egyesület vagyonánál is mutatkoznak azok az értékcsökkenések, amelyeket a depressió hozott magával.

A magyarság és a tagság ezeket az elkerülhetetlen csökkenéseket megérti és azokért a testületek vezetőit kárhoztatni nem fogja.

Érthetetlen az az aggodalom, amely a lancasteri bankbukással jár a tagságnál, ahol negyvenháromezer és néhány száz dollárja van az Egyesületnek lefagyva, mert hiszen ennél a tételnél igazán nagy veszteség a testületet nem éri.

Ha a lancasteri bankot ujjászervezik, akkor esetleg az egész összeget megkapják.

De semmi esetre nem érheti a testületet nagyobb veszteség ennél a tételnél, mint huszezer dollár, a mennyit az alapszabályok értelmében egy-egy pénzintézetnél a testület pénzéből tarthatnak.

A legtermészetesebb dolog a világon, hogy amennyiben a lancasteri veszteség huszezer dollárnál is több lenne, az alapszabályokban megengedett betétösszegen felüli többletet a pénztárnok és az esetleg a pénztárnokot ellenőrző közegek bondja megtéritik az Egyesületnek.

Régebben, vitás tételek alkalmával a konvenció nagylelkü volt és nem ragaszkodott szigoruan a törvényekhez, de ebben az esetben nincs aggodalomra oka a tagságnak, mert a konvenciók is csak bizonyos határokig mehetnek a nagyelküségben és esetleg tizezrekre menő és az alkotmány rendelkezéseivel nyilván szembe helyezkedő intézkedések miatti veszteségeket elengedni nem fognak.

Nagyon természetes az is, hogy amennyiben a negyvenháromezer dollárnak csak bizonyos százaléka térülne meg a testületnek, az egylet csak a huszezer dollár után mutatkozó veszteséget fogja viselni. Kár, hogy erre nézve a vezértestület már most nem nyugtatta meg a tagságot.

Nagyon üdvös és nagyon értékes volt ugy az egyletre, mint a magyarságra nézve Király Imre inditványa, amely kitünő alapokra helyezi előbb-utóbb az ifjuság szervezését.

Minthogy ezek a tervek még készen nincsenek, részleteiben nem tudok velük foglalkozni, de ugy Királynak az előadása, mint a felette kialakult tanácskozás a legszebb reményekre jogositja a tagságot és a magyarságot.

Amint ezek a tervek ki lesznek dolgozva, vissza fogok térni erre az ügyre, mert ebben az inditványban és annak helyes meg valósításában látom a testület jövőjét.

A CÁR A SENÁTUS ELŐTT

(Folytatás az 1-ső oldalról)

Mert ha nem ezt tenné, ha a bill ellen beszélne, akkor nem elcsapnák, de meglincselnék a nyomorgó bányászok.

Természetesen valami lelkes védelmet nem várhatunk a részéről.

Valami nagyszerü tanuja nem lesz a bányászok ügyének.

De kénytelen-kelletlen, a Davis-Kelly bill mellett fog beszélni és saját sirjának a megásását fogja a senátus bizottsága előtt sürgetni.

Sok tragédiája és sok komédiája van az életnek.

A bányászéletnek egyik legvéresebb tragédiája, hogy Lewissal verte meg az Isten Amerika szénbányászát.

A legnagyobb komédiája az, hogy Virginia bányaurai a "bányászok jogát" védelmezik a javak ellen.

De a legfurcsább tragikomédia lesz a héten, amikor Lewis cár kénytelen-kelletlen a Davis-Kelly bill mellett fog tanuskodni a senátusi bizottságnál.

NYUGATON IS ZÁRJÁK A BÁNYÁKAT

A Liberty Fuel Company Utah államban levő bányáját lezárták. A társaság kiadott jelentése szerint nem képesek rendelést szerezni a szénre és igy gazdaságosabbnak találták a bánya lezárását.

SLUKKOL-E MINDENKI?

Ezzel a különös szóval, hogy slukkol, jelzi a magyar ember azt, amikor a cigarettázó ember lenyeli, leszivja tüdejére a cigaretta füstjét és ugy fujja azt ki száján vagy orrán keresztül.

A kérdés az, hogy slukkol-e, leszivja-e a cigaretta füstjét tüdejére mindenki, aki dohányzik?

Megállapitást nyert, hogy kivétel nélkül mindenki slukkol, aki cogarettázik, habár talán az egyik ember kisebb mértékben, mint a másik. Bár mindenki érdeklődik ez iránt, ennek a kérdésnek bolygatása felől cigaretta gyárosok körében eddig tilos volt beszélni.

Ha füst leszivásáról van szó, akkor nyilvánvaló lesz annak a kérdésnek a fontossága, hogy vajjon meg lett-e tisztitva előzetesen a dohány minden olyan anayagtól, amely ártalmas lehetne a tüdőnek? A Lucky Strike cigaretta dohány igenis meg lett tisztitva mindentől, söt még az ultra viola láthatatlan sugarakat is felhasználták e célra. Ezt a tisztitási eljárást a Lucky Strike gyárosai találták ki és egyedül ők használják.

gedtek meg azzal, hogy a legjobb do-

A Lucky Strike gyárosai nem eléhányt válogatták ki e cigaretta részére. Már régen megállapitást nyert az, hogy a legjobb dohány se teljesen tiszta és veszélytelen. A Lucky Strike gyárosai rájöttek arra, hogy teljesen tiszta cigarettát kell adni a közönségnek. Épen ezért kitalálták a hires Lucky Strike tisztitási eljárást és igy elérték azt, hogy csakis a legjobb és teljesen tisztitott dohánnyal szolgálhatnak a nagyközönségnek.

A tisztitáson felül azonban az egész készitési eljárás olyan, hogy teljesen lágy izü és rendkivül kellemes illatu cigarettát lehet a közönségnek adni akkor, amikor Lucky Strike-ot vásárol.

Ezenfelül a Lucky Strike cigaretták állandó friss voltát a cellophane csomagolás biztositja, amely ugy van megserkestve, hogy minden nehézség nélkül, könnyen nyitható fel a csomag.

Leszivja-e ön a füstöt a tüdejére? Ez a kérdés már igen sok vitára adott alkalmat és még sokat vitáznak majd felette. Nagyon fontos, hogy ön csak tisztitott dohányt szivjon és igy védje egészségét.

10 fontos csomag kitünő pipadohány $1.35. Pipa ingyen. 100 darab kézi gyártmányu szivar cellophane burkolatban $2.25 Fizessen, mikor az árut átvette

Hickory Ridge Farms
Dept. 51. FULTON, KY.

HA VAN

olyan ismerőse, akiről azt hiszi, hogy érdekelné ez az ujság, tessék beküldeni cimét, készséggel küldünk mutatvány számot.

KÉPVISELŐINK:

WEST VIRGINIA

Dobos István, Kimball, W. Va.
Domokos Mózes, Prenter, W. Va.
Engel Leslie, Cinderella, W. Va. és vidéke.
Dzsupin Mihály, Masontown, W. Va
Fodor István, Arnettsville, W. Va.
Hengye Florian, Granttown, Baxter, Dakota. W. Va.
Kiss Antal, Clarksburg, Dawmont, Wendel, W. Va., Meadow-Brook, W. Va.
Kish András, Brady, W. Va., Booth, W. Va., Everettsville, W. Va., Rivesville, W. Va., Lowesville, W. Va., National, W. Va.
Kocsel György, Chattaroy, W. Va.
Kormos Gyula, Fairmont W. Va.
Lányi József, Red Dragon. W. Va.
Lázár László, Elbert, Filbert, Gary, Thorpe. W. Va.
Magyar András, Skelton, W. Va.
Margóczi Imre, Lundale, W. Va.
Opoczki György, Lobata, W. Va.
Panyi Antal, Rosemont. W. Va.
Paul István, Jenkins Jones. W. Va.
Pongrácz József, Nellis, W. Va.
Révész István, Galloway, W. Va.
Sitku István. Williamson, W. Va.
Szász András Newhall, W. Va.
Szerencsés János Monongah W. Va., Carolina, W. Va., Ida May, W. Va.
Tóth Ignác, Widen W. Va.
Veszprémi Sándor és Dániel, Logan megye egész területére.

PENNSYLVANIA

Julius Bakos, La Belle. Pa
Barczi János, Lemont Furnace, Pa.
Blizman Béla, Springdale, Cheswick, Arnold. New-Kensington, Parnassus, Glo.
Bódis Géza, Yatesboro. Pa
Bozsnyák József, Rosaker Pa.
Csányi József, Kent, Pa., Clune, Pa.
Csatáry Ferenc. Bainford, Pa.
Csordás István, Hellwood Pa.
Darnay József. Fredericktown, Pa.
Eperjessy István, Johnstown, Pa.
Fejes István, Brownsville, Pa.
Fekete József, Kingston, Pa.
Felső Sándor, Shickshinny, Pa.
Gara Béla. Uniontown, Pa.
Géczy Sándor, McAdoo, Pa.
Gyürke Mihály, Nanty Glo és Nettleton. Pa.
Ifj. Hadar Béni, McKeesport, Pa.
Hajdu János, Pricedale, Pa.
Jánosi Mihály, Richeyville. Pa.
Király György, Russelton, Pa.
Lukács János, Gallitzin. Pa.
Matto Dániel, Star Juction Pa. Perrypolis, Pa.
Mészár Sándor, New-Salem, Pa.
Mikus István, Greensboroo, Pa.
Molnár András, Van Meter, Pa.
Novák Lajos, Elizabeth, Pa.
Nagy Gyula Leechburg, Pa.
Nagy József. Marsteller, Pa.
Nagy Péter, Cairnbrook. Pa. és Central City, Pa.
Nagy Sándor, Lake Lynn, Pa.
Orosz Kálmán, Kulpmont, Pa., Mt. Carmel, Pa., Shamokin, Pa., Keiser, Pa.
Petro István, Pittsburgh. Pa.
Sebestyén Vince, Lucerne Mines, Pa.
Szeszták Mihály, Aliquippa, Pa.
Sipos Gyula, Homer City, Pa.
Sütő János, Windber, Pa.
Szabó János, Farrell, Sharpsville, Sharon. Mercer. W. Midlesex. Pa.
Szigyártó Imre, Stoyestown, Pa és az állam egész területén.
Takács János, Vintondale, Pa.
Varga István, Latrobe, Pa.
Veréb István, Brazzell, Pa.

OHIO

Ersek József, Ramsey, Ohio
Bolyki János, Toledo, O.
Péterfy Lajos, Columbus, Ohio
Kovács Ferenc, Murray City, Ohio
Kovács János, St. Clairsville, O.
Molnár József. Gleuster O.
Rezes János, Corning, Ohio.
Széchy Elek, Hintsburg, Ohio és vidéke.
Rimár András, Warren, Ohio
Tétiván Pál, Maynard, Ohio

KENTUCKY

Kabai János, Majestic, Ky.
Tárkányi Gábor, Beauty, Ky
Kish Bénes, Lynch, Ky.

ILLINOIS

Arvai András, Zeigler, Ill.
Fürjes Agoston, Orient, Ill.
Gáll Lajos, Harrisburg, Ill.
Németh Ferenc, Springfield, Ill.
Ontko István, Edwardsville, Ill.
Roncz Péter, Divernon, Ill.
Soltész Pál, Buckner, Ill.
Táblás János, Valier, Ill.

NEW YORK

Mihályi Zoltán, Glenfield, N. Y.

NEW JERSEY

Olszavszky Sándor, Newark, N. J.
Paul András. Carteret, N. J.

INDIANA:

Nagy Lajos, Gary, Ind. és Hammond, Ind.
Simon Sándor, Bicknell, Ind.
Tódor Miklós, So. Bend, Ind.

VIRGINIA

Ifj. Dobos András, Pocahontas, Va.
Bodor József, Dante, Va.

MICHIGAN

Trimai József, Detroit, Mich.

COLORADO

Fodor Vilmos, Aguilar, Colo.

HA ÖN TARTOZIK

a lap előfizetési árával, küldje be — ha csak teheti — még ma.

HA NEM TARTOZIK,

szerezzen legalább egy uj előfizetőt a Bányászlapnak.